Llyfrgell Genedlaethol Cymru = The National Library of Wales

Cymorth chwilio | Finding Aid - Papurau D. J. Williams, Abergwaun (GB 0210 DJWILL)

https://archifau.llyfrgell.cymru/index.php/papurau-d-j-williams-abergwaun

https://archives.library.wales/index.php/papurau-d-j-williams-abergwaun

Cynhyrchir gan Llyfrgell Genedlaethol Cymru ar Chwefror 17, 2022
Generated by The National Library of Wales on February 17, 2022
Language of description: English
Iaith y disgrifiad: Saesnesg
Language of description: Welsh
Iaith y disgrifiad: Cymraeg

Llyfrgell Genedlaethol Cymru = The National Library of Wales
Allt Penglais
Aberystwyth
Ceredigion
United Kingdom
SY23 3BU

01970 632 800

01970 615 709

gofyn@llgc.org.uk

www.llyfrgell.cymru

Tabl cynnwys | Table of contents

Gwybodaeth grynodeb | Summary information 3
Hanes gweinyddol / Braslun bywgraffyddol | Administrative history | Biographical sketch 3
Natur a chynnwys | Scope and content 4
Nodiadau | Notes 4
Pwyntiau mynediad | Access points 5
Disgrifiad cyfres | Series descriptions 6

Crynodeb o wybodaeth | Summary of information

Lleoliad | Repository: Llyfrgell Genedlaethol Cymru = The National Library of Wales

Teitl | Title: Papurau D. J. Williams, Abergwaun

Cod cyfeirnod | Reference code: GB 0210 DJWILL

Virtua system control number [alternative]: vtls004320114

GEAC system control number [alternative]: (WlAbNL)0000320114

Dyddiad | Date: 1810-1969 (gyda bylchau) (crynhowyd 1908-1969) (dyddiad creu | date of creation)

Disgrifiad ffisegol | Physical description: 0.521 metrau ciwbig (47 bocs).

Iaith | Language: Welsh

Iaith | Language: English

Dyddiadau creu, golygu a dileu | Dates of creation, revision and deletion: Ebrill 2004.

Nodyn | Note [generalNote]: Mae'r dyddiad creu cynharaf yn gynt na blwyddyn geni D. J. Williams oherwydd ceir papurau a grynhowyd ganddo.

Hanes gweinyddol / Braslun bywgraffyddol | Administrative history | Biographical sketch

Nodyn | Note

Yr oedd D. J. Williams (1885-1970), Abergwaun, yn llenor a chenedlaetholwr.
Ganwyd David John Williams ar 26 Mehefin 1885 yn ffermdy Penrhiw Fawr ym mhlwyf Llansawel, yn fab i John a Sarah Williams (née Morgans), ac yn 1891 symudodd y teulu i Abernant, Rhydcymerau. Mynychodd Ysgol Gynradd Rhydcymerau, 1891-1898. Rhwng 1902 a 1906 bu D. J. Williams yn gweithio fel glöwr yn Ferndale, Cwm Rhondda; Y Betws, Rhydaman; a Blaendulais. Cyn hynny bu'n gweithio ar y tir. Yn 1906 bu'n ddisgybl yn ysgol ragbaratoawl Mr Stephens, Llanybydder, ac yn 1908 fe'i penodwyd yn athro heb drwydded yn Ysgol Llandrillo yn Sir Feirionnydd. Mynychodd Ysgol yr Hen Goleg, Caerfyrddin, o dan Joseph Harry, 1910-1911, ac yn 1911 aeth i Brifysgol Cymru, Aberystwyth gan raddio mewn Cymraeg yn 1914, a Saesneg yn 1915. Bu'n allweddol mewn sefydlu cylchgrawn Y Wawr,

cylchgrawn Cymraeg cyntaf Prifysgol Cymru ac fe'i penodwyd yn olygydd cyntaf. Enillodd Ysgoloriaeth Meyricke i Goleg yr Iesu, Rhydychen, am ysgrifennu traethawd ar 'The nature of literary creation' gan raddio mewn Saesneg yn 1918. Bu'n dysgu Cymraeg yn Ysgol Lewis Pengam am dri mis yn 1918. Yn 1919 fe'i penodwyd yn athro Saesneg ac Ymarfer Corff yn Ysgol Ramadeg Abergwaun ac yn athro Cymraeg yno o 1937 nes iddo ymddeol yn 1945.

Priododd Jane (Siân) Evans, a oedd yn chwaer i Wil Ifan, ar 24 Rhagfyr 1925, a symud i 49 High Street (a fu gynt yn dafarn y Bristol Trader), Abergwaun, a dyfodd yn fan cyfarfod i ffrindiau lu. Bu'n feirniad cyson ar gystadlaethau rhyddiaith yn yr Eisteddfod Genedlaethol, ac yn Eisteddfod Genedlaethol Llanrwst 1951 yr oedd yn un o feirniaid y fedal ryddiaith. Lluniodd ei feirniadaeth gyntaf tra yng ngharchar Wormwood Scrubs ar gyfer cystadleuaeth y stori fer yn Eisteddfod Genedlaethol Machynlleth 1937.

Yr oedd yn un o'r tri a fu'n gyfrifol am losgi'r Ysgol Fomio yn Ll#n ac fe'i carcharwyd am naw mis fel canlyniad. Ym mlynyddoedd olaf ei ddyddiau bu'n gefnogwr i ymdrechion Cymdeithas yr Iaith dros hawliau'r Gymraeg.

Bu'n ymwneud â'r Blaid Lafur cyn ymuno â'r Blaid Genedlaethol Gymreig pan ffurfiwyd hi yn 1925.

Yn Ysgol Haf Plaid Cymru a gynhaliwyd yn Abergwaun yn 1964 cafwyd cyfarfod i anrhydeddu D. J. Williams a Siân ei wraig, a darllenodd Waldo Williams ei gywydd mawl iddo.

Bu D. J. Williams yn Ysgrifennydd Cymrodorion Abergwaun, 1920-1928, ac yn Llywydd, 1936-1937, gan gynhyrchu sawl drama. Cafodd ei benodi yn Llywydd Undeb Prifysgolion Cymru yn 1935, ac yn 1957 cyflwynwyd gradd DLitt iddo er anrhydedd gan Brifysgol Cymru. Yn 1965 cafodd ei ethol yn Llywydd yr Academi Gymreig ac yn yr un flwyddyn cyhoeddwyd cyfrol deyrnged iddo wedi'i golygu gan ei gyfaill J. Gwyn Griffiths.

Bu farw D. J. Williams wedi iddo roi anerchiad gwladgarol mewn cyngerdd cysegredig yng Nghapel Rhydcymerau ar 4 Ionawr 1970, ac yno y cynhaliwyd yr angladd. Ar 17 Medi 1977 dadorchuddiwyd cofeb iddo yn Abernant, Rhydcymerau, gan Cassie Davies a threfnwyd gweithgareddau i'w goffáu, gan gynnwys pererindod o Gaerfyrddin i Rydcymerau gan ieuenctid y sir.

Natur a chynnwys | Scope and content

Papurau personol, cyhoeddus a llenyddol D. J. Williams, Abergwaun, 1810-1969, gan gynnwys nifer helaeth o lythyrau teuluol a llythyrau oddi wrth gyfeillion a chyd lenorion; dyddiaduron; a llyfrau coleg. Ceir papurau'n ymwneud â'i ran yn Llosgi'r Ysgol Fomio ym Mhenyberth yn 1936 ac fel aelod allweddol o Blaid Cymru, ynghyd â phapurau ei wraig Siân Wiliams. Ymhlith y rhain ceir llythyrau oddi wrth aelodau o'i theulu, llythyrau a dderbyniodd tra roedd ei g#r yn y carchar a dyddiaduron. Yn ogystal ceir papurau a grynhowyd ganddo.

Nodiadau | Notes

Nodiadau teitl | Title notes

Ffynhonnell | Immediate source of acquisition

Rhodd gan Mr Meredith Miles, Penybont-ar-Ogwr, nai D. J. Williams, Mai 1970.

Trefniant | Arrangement

Trefnwyd ar sail profiant yn LlGC yn bedwar gr#p: papurau personol, papurau cyhoeddus, gweithiau llenyddol a phapurau Siân Williams.

Cyfyngiadau ar fynediad | Restrictions on access

Disgwylir i ddarllenwyr sydd am ddefnyddio papurau diweddar yn Llyfrgell Genedlaethol Cymru lofnodi'r ffurflen 'Papurau modern - gwarchod data'.

Amodau rheoli defnydd | Conditions governing use

Amodau hawlfraint arferol.

Rhestrau cymorth | Finding aids

Ceir copi caled o'r rhestr hon yn LlGC, ynghyd â chopi caled o'r rhestr sy'n cynnwys manylion am gofysgrifau, 1793-1906, hynafiaid D. J. Williams a luniwyd c. 1970.

Disgrifiadau deunydd | Related material

Ceir casgliad o gofysgrifau teuluol D. J. Williams, 1793-1906, sydd wedi eu rhestru ar wahân i'r papurau hyn, yn LlGC. Ceir 'Tair stori fer' gan D. J. Williams, buddugol yn Eisteddfod Genedlaethol Caernarfon 1935, a beirniadaethau ganddo ar y stori fer ymhlith Archif yr Eisteddfod Genedlaethol, ac adysgrifau o atgofion D. J. Williams ym mhapurau Yr Academi Gymreig: Cynllun Ymchwil (rhif 19). Mae nifer o lythyrau oddi wrtho yn Archif Plaid Cymru yn ymwneud â materion fel y Welsh Nation, a cheir taflen gwasanaeth ei angladd yn M660. Mae ffotograffau yn LlGC, Casgliadau Arbennig. Gweler hefyd ddisgrifiadau lefel cyfres/ffeil.

Ychwanegiadau | Accruals

Mae ychwanegiadau yn annhebygol.

Nodiadau eraill | Other notes

Pwyntiau mynediad | Access points

- Williams, D. J. (David John), 1885-1970 -- Archives (pwnc) | (subject)
- Welsh literature -- 20th century. (pwnc) | (subject)

Disgrifiad cyfres | Series descriptions

Is-fonds | Subfonds P vtls004320142 (WlAbNL)0000320142: Papurau personol

Dyddiad | Date: 1810-1969 (dyddiad creu) | (date of creation)

Natur a chynnwys | Scope and content:

Papurau personol D. J. Williams, 1810-1969, gan gynnwys llythyrau ato ac oddi wrtho, dyddiaduron, papurau teuluol, papurau academaidd, torion o'r wasg, papurau a grynhowyd ganddo a phersonalia.

Disgrifiad ffisegol | Physical description: 3 bwndel, 9 amlen, 60 ffolder, 36 cyfrol, 6 bocs

Lleoliad ffisegol | Physical location: ARCH/MSS (GB0210)

Nodyn | Note [generalNote]:

Preferred citation: P

Pwyntiau mynediad | Access points:

- Williams, D. J. (David John), 1885-1970 -- Correspondence (pwnc) | (subject)

Trefniant | Arrangement:

Trefnwyd yn saith cyfres: llythyrau oddi wrth D. J. Williams, llythyrau oddi wrth gyfeillion a llenorion, dyddiaduron, papurau teuluol, papurau academaidd, torion o'r wasg, papurau wedi'u crynhoi; ac yn dair ffeil: personalia, papurau ariannol, a phapurau amrywiol.

Cyfres | Series P1 vtls004320145 (WlAbNL)0000320145: Llythyrau oddi wrth D. J. Williams

Dyddiad | Date: 1916-[1966] (dyddiad creu) | (date of creation)

Natur a chynnwys | Scope and content:

Llythyrau, 1917-1966, oddi wrth D. J. Williams at ei chwaer, ynghyd â cherdd a ysgrifennwyd iddi yn 1916, llythyrau at W. Anthony Davies ('Llygad Llwchwr'), 1948-1957, ac at y wasg, [1931]-[1966].

Disgrifiad ffisegol | Physical description: 1 bwndel, 1 amlen, 1 ffolder

Lleoliad ffisegol | Physical location: ARCH/MSS (GB0210)

Iaith y deunydd | Language of the material:

Nodyn | Note [generalNote]:

Preferred citation: P1

Pwyntiau mynediad | Access points:

- Education, Bilingual -- Wales (pwnc) | (subject)

- Education, Elementary -- Wales (pwnc) | (subject)
- Wales (lle) | (place)

Trefniant | Arrangement:

Trefnwyd yn dair ffeil. Trefn wreiddiol o fewn y ffeiliau hyn.

FFeil / rhestr eitemau | File / item list

Cod cyfeirnod | Reference code	Teitl | Title	Dyddiadau | Dates	Disgrifiad ffisegol | Physical description
P1/1 vtls004320175 (WlAbNL)0000320175	**File - Llythyrau ei chwaer**	1916-1965	1 bwndel (0.5 cm.)

Crëwr | Creator:

Hinds, John, 1862-1928

Natur a chynnwys | Scope and content:

Llythyrau, 1917-1949, oddi wrth D. J. Williams at ei chwaer Pegi (Margaret Ann) Williams. Fe'u dychwelwyd hwy ato gan Emlyn Miles, ei frawd-yng-nghyfraith, wedi marwolaeth Pegi yn 1965. Y mae'r llythyr cyntaf yn torri'r newyddion trist iddi am farwolaeth eu mam yn Rhagfyr 1916. Ceir hefyd ddau lythyr oddi wrth John Hinds, AS, 1917, at y Parch. John Williams, Llansawel, yn ymwneud â'i rhyddhau hi o'i gwaith, cerdd 'Cân o ffarwel' gan y Parch. John E. Williams, 1916, pan adawodd am yr India i weithio fel nyrs, ac ysgrif goffa iddi, [1965].

Nodyn | Note [generalNote]:

Preferred citation: P1/1

Lleoliad ffisegol | Physical location:

ARCH/MSS (GB0210)

Cod cyfeirnod | Reference code	Teitl | Title	Dyddiadau | Dates	Disgrifiad ffisegol | Physical description
P1/2 vtls004320320 (WlAbNL)0000320320	**File - Llythyrau at W. Anthony Davies**	1948-1957	1 amlen (0.5 cm.)

Natur a chynnwys | Scope and content:

Dau ddeg tri llythyr, 1948-1957, a ysgrifennwyd gan D. J. Williams at W. Anthony Davies ('Llygad Llwchwr'), yn ymateb i'w erthyglau yng ngholofn 'Welsh Gossip' y News Chronicle, a'i adolygiadau o weithiau D. J. Williams yn y wasg. Fe'u dychwelwyd hwy ato gan ei weddw Irene Davies, [1962].

Nodyn | Note [generalNote]:

Preferred citation: P1/2

Lleoliad ffisegol | Physical location:

ARCH/MSS (GB0210)

Cod cyfeirnod | Reference code	Teitl | Title	Dyddiadau | Dates	Disgrifiad ffisegol | Physical description
P1/3 vtls004326418 (WlAbNL)0000326418	**File - Llythyrau at y wasg**	[1931]-[1966]	1 ffolder (1 cm.)

Natur a chynnwys | Scope and content:

Drafftiau o lythyrau D. J. Williams, [1931]-[1966], at y wasg ac at unigolion, gan gynnwys llythyrau at yr Aelodau Seneddol David Lloyd George, 1941, D. R. Grenfell, 1954, ac i'r Ysgrifennydd Gwladol Cledwyn Hughes, 1966; yr olaf yn ymwneud â'r hawl i gael rhybudd i adnewyddu trwydded radio yn Gymraeg.

Nodyn | Note [generalNote]:

	Preferred citation: P1/3 *Lleoliad ffisegol | Physical location*: ARCH/MSS (GB0210)

Cyfres | Series P2 vtls004320252 (WlAbNL)0000320252: Llythyrau oddi wrth gyfeillion a llenorion

Dyddiad | Date: 1911-1969 (dyddiad creu) | (date of creation)

Natur a chynnwys | Scope and content:

Llythyrau, 1911-1969, a anfonwyd at D. J. Williams, gan gynnwys ffeiliau unigol ar gyfer cyfeillion agos ato fel Saunders Lewis, Kate Roberts a Lewis Valentine, a ffrindiau oedd yn filwyr adeg y Rhyfel Byd Cyntaf. Ceir llythyrau o gefnogaeth adeg achos Penyberth a llythyrau'n trafod materion gwleidyddol megis ei waith gyda Phlaid Cymru. Mae nifer yn mynegi gwerthfawrogiad o'i waith fel llenor a llawer yn ymwneud â'i weithgareddau fel siaradwr gwadd a darlithydd poblogaidd. Yn fynych ceir drafft o ateb D. J. Williams.

Disgrifiad ffisegol | Physical description: 46 ffolder, 1 bwndel, 1 amlen

Lleoliad ffisegol | Physical location: ARCH/MSS (GB0210)

Iaith y deunydd | Language of the material:

Nodyn | Note [generalNote]:

Preferred citation: P2

Pwyntiau mynediad | Access points:

- Plaid Cymru lctgm lctgm
- Ysgol Fomio (Penyberth, Ll#n, Wales)
- Soldiers -- Correspondence (pwnc) | (subject)
- Nationalism -- Wales (pwnc) | (subject)
- Wales -- Politics and government -- 20th century (pwnc) | (subject)

Trefniant | Arrangement:

Trefnwyd y ffeiliau eisoes yn LlGC yn ôl y wyddor ac yn gronolegol yn LlGC. Ceir ffeiliau unigol ar ddiwedd y gyfres.

Disgrifiadau deunydd | Related material:

Gweler disgrifiadau lefel ffeil.

FFeil / rhestr eitemau | File / item list

Cod cyfeirnod | Reference code	Teitl | Title	Dyddiadau | Dates	Disgrifiad ffisegol | Physical description
P2/1 vtls004320302 (WlAbNL)0000320302	**File - Llythyrau A** *Crëwr | Creator*:	1915-1969	1 ffolder (0.5 cm.)

	Anwyl, J. Bodfan (John Bodfan), 1875-1949 *Natur a chynnwys | Scope and content*: Llythyrau, 1915-1969, gan gynnwys un oddi wrth Bodvan Anwyl. *Nodyn | Note [generalNote]*: Preferred citation: P2/1 *Lleoliad ffisegol | Physical location*: ARCH/MSS (GB0210)		
P2/2 vtls004320318 (WlAbNL)0000320318	**File - Llythyrau B** *Crëwr | Creator*: Bebb, W. Ambrose (William Ambrose), 1894-1955 *Natur a chynnwys | Scope and content*: Llythyrau, 1913-1968. Ymhlith y gohebwyr mae Ambrose Bebb (11), Hugh Bevan (4), D. J. Bowen (65), [David Bowen], 'Myfyr Hefin' (1), Euros Bowen (4). *Nodyn | Note [generalNote]*: Preferred citation: P2/2 *Lleoliad ffisegol | Physical location*: ARCH/MSS (GB0210)	1913-1968	1 ffolder (1 cm.)
P2/3 vtls004320319 (WlAbNL)0000320319	**File - Llythyrau C** *Crëwr | Creator*: Castle, Barbara, 1910- *Natur a chynnwys | Scope and content*: Llythyrau, [1936]-1968. Ymhlith y gohebwyr mae Barbara Castle (1), Tegwen Clee (3) a Mary Clement (3). *Nodyn | Note [generalNote]*: Preferred citation: P2/3 *Lleoliad ffisegol | Physical location*: ARCH/MSS (GB0210)	[1936]-1968	1 ffolder (0.5 cm.)
P2/4 vtls004320451 (WlAbNL)0000320451	**File - Llythyrau D (Daniel-Davies, Cassie)** *Crëwr | Creator*: Daniel, John Edward, 1902-1962 *Natur a chynnwys | Scope and content*: Llythyrau, 1925-1969, gan gynnwys rhai oddi wrth J. E. Daniel (1), [Yr Arglwydd David] Davies, [Llandinam] (1), Alun Oldfield-Davies (1), Alun Talfan Davies (2), Aneirin Talfan Davies (23) a Cassie Davies (49). *Nodyn | Note [generalNote]*: Preferred citation: P2/4 *Lleoliad ffisegol | Physical location*: ARCH/MSS (GB0210)	1925-1969	1 ffolder (1 cm.)

P2/5 vtls004320493 (WlAbNL)0000320493	**File - Llythyrau D (Davies, D-I)**	1920-1969	1 ffolder (1 cm.)

Crëwr | Creator:

Davies, D. Jacob (David Jacob), 1916-1974

Natur a chynnwys | Scope and content:

Llythyrau, 1920-1969, gan gynnwys rhai oddi wrth [D.] Jacob [Davies] (3), D. Oswald Davies (16), Eic Davies (18), E. Tegla Davies (1), George M. Ll. Davies (63) a'r Parch. Gwilym Davies (1).

Nodyn | Note [generalNote]:

Preferred citation: P2/5

Lleoliad ffisegol | Physical location:

ARCH/MSS (GB0210)

P2/6 vtls004320503 (WlAbNL)0000320503	**File - Llythyrau D (Davies, J-N)**	1920-1969	1 ffolder (0.5 cm.)

Crëwr | Creator:

Davies, Jennie Eirian, 1925-1982

Natur a chynnwys | Scope and content:

Llythyrau, 1920-1969, gan gynnwys rhai oddi wrth Jennie [Eirian Davies] (2), John Davies (1), y Parch. [J.] Eirian [Davies] (2), J. H. Davies (1), Nan Davies (1), Neli Davies (11) a Dr Noëlle Davies (94).

Nodyn | Note [generalNote]:

Ymhlith llythyrau Dr Noëlle Davies ceir nodiadau o anerchiad a draddodwyd ganddi ym Mhwyllgor Rhanbarth Plaid Cymru yn Abergwaun, 11 Medi 1963, yn ymwneud â hunanlywodraeth yn Iwerddon.

Nodyn | Note [generalNote]:

Preferred citation: P2/6

Lleoliad ffisegol | Physical location:

ARCH/MSS (GB0210)

P2/7 vtls004320528 (WlAbNL)0000320528	**File - Llythyrau D (Davies, P-Dunkerley)**	1921-1969	1 ffolder (0.5 cm.)

Crëwr | Creator:

Davies, Pennar

Natur a chynnwys | Scope and content:

Llythyrau, 1921-1969, gan gynnwys rhai oddi wrth Pennar Davies (14), Rhys J. Davies (2), T. J. Davies (5), W. Anthony Davies ('Llygad Llwchwr') (19) a Desmond Donnelly (4).

Nodyn | Note [generalNote]:

Yn amgaeedig gyda llythyr T. J. Davies, [15 Mehefin 1965], mae ei deyrnged i Siân Williams, 'Y Bristol Trader (neu 49, High Street, Abergwaun)', mewn teipysgrif, ynghyd ag ysgrif goffa gan Kate Roberts o'r Faner a'r Parch. Stanley G. Lewis yn y County Echo, Mehefin 1965, ar ffurf torion o'r wasg.

Nodyn | Note [generalNote]:

Preferred citation: P2/7

Lleoliad ffisegol | Physical location:

ARCH/MSS (GB0210)

P2/8 vtls004320572 (WlAbNL)0000320572	**File - Llythyrau E (Eckley-Ellis)**	1918-1969	1 ffolder (0.5 cm.)

Crëwr | Creator:

Edwards, Alun R. (Alun Roderick), 1919-1986

Natur a chynnwys | Scope and content:

Llythyrau, 1918-1969, gan gynnwys rhai oddi wrth Alun R. Edwards (5), D. Miall Edwards (1), Emyr Edwards (1), Huw Lloyd Edwards (1), Huw T. Edwards (10), Ifan ab Owen Edwards (5), Meredydd Edwards (1), Raymond Edwards (5), T. Charles Edwards (2), Islwyn Ffowc Elis (29) a 'Tom' [T. I. Ellis] (5).

Nodyn | Note [generalNote]:

Preferred citation: P2/8

Lleoliad ffisegol | Physical location:

ARCH/MSS (GB0210)

P2/9 vtls004320658 (WlAbNL)0000320658	**File - Llythyrau E (Wade-Evans, A. W.-Evans, Eric)**	1922-[1968]	1 ffolder (1 cm.)

Crëwr | Creator:

Wade-Evans, Arthur W. (Arthur Wade), 1875-1964

Natur a chynnwys | Scope and content:

Llythyrau, 1922-[1968], gan gynnwys rhai oddi wrth A. W. Wade-Evans (23), D. Tecwyn Evans (2), E. Eynon Evans (2), Elwyn Evans (7), Emlyn Evans (18) a [D.] Emrys Evans (2).

Nodyn | Note [generalNote]:

Wedi ei amgau mae gwahanlith o erthygl A. W. Wade-Evans, 'The "Exordium" of the Annales Cambriae', Transactions of the Honourable Society of Cymmrodorion, 1962, gyda'i lythyr, 7 Chwefror 1963.

Nodyn | Note [generalNote]:

Preferred citation: P2/9

Lleoliad ffisegol | Physical location:

ARCH/MSS (GB0210)

P2/10 vtls004320756 (WlAbNL)0000320756	**File - Llythyrau Evans (GJ-JH)**	[1930]-[1969]	1 ffolder (0.5 cm.)

Crëwr | Creator:

Evans, George Ewart

Natur a chynnwys | Scope and content:

Llythyrau, [1930]-[1969], gan gynnwys rhai oddi wrth George Ewart Evans (3), Gwynfor Evans (140) ac Ifor L. Evans (2). Yn y llythyrau oddi wrth Gwynfor Evans, 1942-1969, trafodir etholiadau, cyfarfodydd Plaid Cymru, a sefyllfa'r Blaid yn Sir Benfro. Adroddir am ei fywyd cyhoeddus yn darlithio i gymdeithasau a cheir cyfeiriadau at waith llenyddol D. J. Williams.

Nodyn | Note [generalNote]:

Yn amgaeedig gyda llythyr Gwynfor Evans, 8 Hydref [1962], mae copi teipysgrif o erthygl D. J. Williams 'The Western Mail and Plaid Cymru'.

Nodyn | Note [generalNote]:

Preferred citation: P2/10

Lleoliad ffisegol | Physical location:

	ARCH/MSS (GB0210)		
P2/11 vtls004320766 (WlAbNL)0000320766	**File - Llythyrau Evans (JJ-W)** *Crëwr | Creator*: Evans, Meredydd *Natur a chynnwys | Scope and content*: Llythyrau, [1928]-[1968], gan gynnwys rhai oddi wrth Meredydd Evans (1), Powys Evans (1) a 'Cybi' [Robert Evans] (1), W. R. Evans (3) a Wil Ifan (37). *Nodyn | Note [generalNote]*: Ceir taflen Bois y Frenni, [1946x1947], ymhlith llythyrau W. R. Evans, cynhyrchydd ac arweinydd y parti. *Nodyn | Note [generalNote]*: Preferred citation: P2/11 *Lleoliad ffisegol | Physical location*: ARCH/MSS (GB0210)	[1928]-[1968]	1 ffolder (1 cm.)
P2/12 vtls004320785 (WlAbNL)0000320785	**File - Llythyrau F** *Crëwr | Creator*: Foster, Idris, 1911-1984 *Natur a chynnwys | Scope and content*: Llythyrau, [1937]-[1965], gan gynnwys un oddi wrth Idris Foster. *Nodyn | Note [generalNote]*: Preferred citation: P2/12 *Lleoliad ffisegol | Physical location*: ARCH/MSS (GB0210)	[1937]-[1965]	1 ffolder (0.5 cm.)
P2/13 vtls004320853 (WlAbNL)0000320853	**File - Llythyrau G** *Crëwr | Creator*: Garlick, Raymond *Natur a chynnwys | Scope and content*: Llythyrau, [1925]-1969, gan gynnwys rhai oddi wrth Raymond Garlick (1), Gwilym Lloyd George (1), Megan Lloyd George (1), William George (4), D. R. Grenfell (3), Moses Griffith (3), Stephen Griffith (1), D. R. Griffiths ('Amanwy') (1), James Griffiths (4), J. Gwyn Griffiths (52), Kate B[osse] Griffiths (1), W. J. Gruffydd (9), Eirwen Gwynn (1) a Harri Gwynn (1). *Nodyn | Note [generalNote]*: Preferred citation: P2/13 *Lleoliad ffisegol | Physical location*: ARCH/MSS (GB0210)	[1925]-1969	1 ffolder (1 cm.)
P2/14 vtls004320883 (WlAbNL)0000320883	**File - Llythyrau H** *Crëwr | Creator*:	1911-1969	1 ffolder (2 cm.)

	Henderson, Arthur, 1863-1935 *Natur a chynnwys | Scope and content*: Llythyrau, 1911-1969, gan gynnwys rhai oddi wrth Arthur Henderson (1), I. D. Hooson (1), D. R. Hughes (8), Gwilym Rees Hughes (1), John Hughes, Montreal (17), Mathonwy Hughes (2), Richard Hughes (2) a T. Rowland Hughes (10). *Nodyn | Note [generalNote]*: Preferred citation: P2/14 *Lleoliad ffisegol | Physical location*: ARCH/MSS (GB0210)		
P2/15 vtls004320989 (WlAbNL)0000320989	**File - Llythyrau I-Johnson**	1916-1969	1 ffolder (1.5 cm.)
	Crëwr | Creator: Ifans, Glyn, 1920- *Natur a chynnwys | Scope and content*: Llythyrau, 1916-1969. Ymhlith y gohebwyr mae Glyn Ifans (7), Norah Isaac (5), Dafydd Iwan (1), H. T. Jacob (5), Carwyn [James] (1), T. J. Jenkin (7), Dafydd Jenkins (21), Dr David Jenkins (4), J. Gwili Jenkins (2), R. T. Jenkins (2), J. T. Job (3) a Noel John (16). *Nodyn | Note [generalNote]*: Yn amgaeedig gydag apel Eglwys Pen-towr, Abergwaun, at y Llywodraeth Brydeinig yn erbyn codi'r Ysgol Fomio yn Ll#n, Ebrill 1936, yn llaw'r Parch. J. T. Job fel gweinidog, mae adroddiad 'Protest against the Bombing School' a argraffwyd yn wreiddiol yn y County Echo, Ebrill 1936. *Nodyn | Note [generalNote]*: Preferred citation: P2/15 *Lleoliad ffisegol | Physical location*: ARCH/MSS (GB0210)		
P2/16 vtls004321065 (WlAbNL)0000321065	**File - Llythyrau Jones (A-D)**	1915-1968	1 ffolder (1 cm.)
	Crëwr | Creator: Cynan, 1895-1970 *Natur a chynnwys | Scope and content*: Llythyrau, 1915-[1968]. Ymhlith y gohebwyr mae Cynan (2), Alun Jones (Cilie), Aneurin Jenkins-Jones (1), Bedwyr L[ewis] Jones (7), Bobi Jones (10), Dafydd [Jones, 'Isfoel'] (1), Dafydd Glyn Jones (2), [D.] Gwenallt Jones (25), gan gynnwys drafft o'i gerdd 'Rhydcymerau' er mwyn cael barn D. J. Williams ar ei ddisgrifiad o'i dad-cu Esgeirceir gan na welodd mohono erioed, [D. J.] Odwyn Jones (6), Dafydd Orwig [Jones] (3), ac englyn, [1966], gan Dic [Jones] wedi iddo brynu copi o Storïau'r Tir. *Nodyn | Note [generalNote]*: Preferred citation: P2/16 *Lleoliad ffisegol | Physical location*: ARCH/MSS (GB0210)		
P2/17 vtls004321182 (WlAbNL)0000321182	**File - Llythyrau Jones (E-G)**	[1925]-1969	1 ffolder (1 cm.)
	Crëwr | Creator:		

	Jones, Ellis D. *Natur a chynnwys | Scope and content*: Llythyrau, [1925]-1969. Ymhlith y gohebwyr mae E. D. Jones (4), [Elizabeth Mary Jones], 'Moelona' (1), Ellis D. Jones (36), Emyr Ll[ywelyn] Jones (3), Dr Emyr Wyn Jones (1), Francis Jones (12), [Francis] Wynn Jones (4), Gareth Morgan Jones (2), Gerallt Jones (9), Dr Gwenan Jones (32), Gwilym R. Jones (7) a Gwyn Jones (11). *Nodyn | Note [generalNote]*: Yn amgaeedig gyda llythyr Ellis D. Jones, [1931], mae rhaglen Cofeb Owain Glyn D#r, 5 Medi 1931, sef Neuadd Goffa Owain Glyndwr a godwyd yng Nglyndyfrdwy. Yn amgaeedig gyda llythyr Gerallt Jones, 22 Mawrth 1967, mae ei gerdd 'Cyfarchion i driwyr llen' (Gwenallt, D. J. Williams a Thomas Parry-Williams). *Nodyn | Note [generalNote]*: Preferred citation: P2/17 *Lleoliad ffisegol | Physical location*: ARCH/MSS (GB0210)		
P2/18 vtls004321238 (WlAbNL)0000321238	**File - Llythyrau Jones (H-J)** *Crëwr | Creator*: Jones, H. R. (Hugh Robert), 1894-1930 *Natur a chynnwys | Scope and content*: Llythyrau, 1913-1969. Ymhlith y gohebwyr mae H. R. Jones (9), Harri Pritchard Jones (3), Idwal Jones (9), Iorwerth Hughes Jones (3), J. E. Jones (98), J. R. Jones (2), J. T. Jones [John Eilian] (3), J. Tysul Jones (8) a J. Tywi Jones (1). *Nodyn | Note [generalNote]*: Preferred citation: P2/18 *Lleoliad ffisegol | Physical location*: ARCH/MSS (GB0210)	1913-1969	1 ffolder (2 cm.)
P2/19 vtls004321239 (WlAbNL)0000321239	**File - Llythyrau Jones (K-W)** *Crëwr | Creator*: Jones, Kitty Idwal, 1898-1984 *Natur a chynnwys | Scope and content*: Llythyrau, 1911-1969. Ymhlith y gohebwyr mae Kitty Idwal Jones (1), Marian Henry Jones (1), Dr Martyn Lloyd-Jones (1), Nel Gwenallt [Jones] (7), R[obin] Gwyndaf Jones (2), [R.] Tudur [Jones] (2), Rhiannon Davies Jones (1), Rhydderch [Jones], S. B. Jones (5), Sam Jones (6), T. Gwynn Jones (5), T. Llew Jones (1), Tegwyn Jones (1), Dr Thomas Jones, CH (1), yr Athro Thomas Jones (3), W. Jenkyn Jones (2), ynghyd â gr#p o lythyrau oddi wrth Victor Jones, cyd ysgrifennydd Undeb Cenedlaethol Athrawon Cymru (bu D. J. Williams yn Is-Lywydd yr Undeb). *Nodyn | Note [generalNote]*: Preferred citation: P2/19 *Lleoliad ffisegol | Physical location*: ARCH/MSS (GB0210)	1911-1969	1 ffolder (2 cm.)
P2/20 vtls004321326 (WlAbNL)0000321326	**File - Llythyrau K**	1925-1969	1 ffolder (0.5 cm.)

Crëwr | Creator:

Kohr, Leopold, 1909-1994

Natur a chynnwys | Scope and content:

Llythyrau, 1925-1969. Ymhlith y gohebwyr mae Leopold Kohr (1) a Frederick Konekamp (20).

Nodyn | Note [generalNote]:

Yn amgaeedig gyda llythyrau Frederick Konekamp mae gwahoddiadau i rai o'i arddangosfeydd, 1950-1965.

Nodyn | Note [generalNote]:

Preferred citation: P2/20

Lleoliad ffisegol | Physical location:

ARCH/MSS (GB0210)

P2/22
vtls004321434
(WlAbNL)0000321434

File - Llythyrau L (Lewis, S-Llwyd) [1936]-[1968] 1 ffolder (0.5 cm.)

Crëwr | Creator:

Lewis, Timothy, 1877-1958

Natur a chynnwys | Scope and content:

Llythyrau, [1936]-[1968]. Ymhlith y gohebwyr mae Timothy Lewis (2), [D.] Myrddin Lloyd (3), D. Tecwyn Lloyd (6), Bob Lloyd ('Llwyd o'r Bryn') (6) [cyhoeddwyd llythyrau Bob Lloyd yn 1966 mewn cyfrol Diddordebau Llwyd o'r Bryn a olygwyd gan Trebor Lloyd Evans], a T. Alwyn Lloyd (1).

Nodyn | Note [generalNote]:

Preferred citation: P2/22

Lleoliad ffisegol | Physical location:

ARCH/MSS (GB0210)

P2/23
vtls004321461
(WlAbNL)0000321461

File - Llythyrau M (Martin-Moger) [1925]-1969 1 ffolder (0.5 cm.)

Crëwr | Creator:

Mathias, Roland

Natur a chynnwys | Scope and content:

Llythyrau, [1925]-1969. Ymhlith y gohebwyr mae Roland Mathias (8), Dillwyn Miles (21), ei frawd-yng-nghyfraith Emlyn Miles (14) a'i chwaer Pegi Miles (31).

Nodyn | Note [generalNote]:

Preferred citation: P2/23

Lleoliad ffisegol | Physical location:

ARCH/MSS (GB0210)

P2/24
vtls004321476
(WlAbNL)0000321476

File - Llythyrau M (Morgan-Moss) [1922]-[1968] 1 ffolder (1 cm.)

Crëwr | Creator:

Morgan, Derec Llwyd

Natur a chynnwys | Scope and content:

Llythyrau, [1922]-[1968]. Ymhlith y gohebwyr mae Derec [Llwyd Morgan] (4), Dyfnallt Morgan (3), Elena Puw Morgan (1), Herbert Morgan (2), Prys Morgan (1), T. J. Morgan (9), R[hys] Hopkin Morris (1) a Gwenfron Moss (1).

Nodyn | Note [generalNote]:

Preferred citation: P2/24

Lleoliad ffisegol | Physical location:

ARCH/MSS (GB0210)

P2/25
vtls004321483
(WlAbNL)0000321483

File - Llythyrau N-O [1917]-1969 1 ffolder (0.5 cm.)

Crëwr | Creator:

Nicholas, James

Natur a chynnwys | Scope and content:

Llythyrau, [1917]-1969. Ymhlith y gohebwyr mae James Nicholas (7), W. Rhys Nicholas (2), Tadgh Ó'Donnchadha (Torna) (4), J. Dyfnallt Owen (5) a B. G. Owens (1).

Nodyn | Note [generalNote]:

Preferred citation: P2/25

Lleoliad ffisegol | Physical location:

ARCH/MSS (GB0210)

P2/26
vtls004321487
(WlAbNL)0000321487

File - Llythyrau P 1918-1969 1 ffolder (0.5 cm.)

Crëwr | Creator:

Page, Alun,

Natur a chynnwys | Scope and content:

Llythyrau, 1918-1969. Ymhlith y gohebwyr mae Alun Page (5), Dafydd [David] Hughes Parry (5), Gruffudd Parry (1), Tom Parry (9), Ffransis Payne (3), Iorwerth Peate (29), Llew Phillips (1), 'Dick' [Dr Richard Phillips] (14), y Barnwr Dewi [Watkin] Powell (2) a Caradog [Prichard] (2).

Nodyn | Note [generalNote]:

Preferred citation: P2/26

Lleoliad ffisegol | Physical location:

ARCH/MSS (GB0210)

P2/27
vtls004321525
(WlAbNL)0000321525

File - Llythyrau R (R-Richards) 1926-1969 1 ffolder (1 cm.)

Crëwr | Creator:

Rees, Alwyn D.

Natur a chynnwys | Scope and content:

Llythyrau, 1926-1969. Ymhlith y gohebwyr mae Alwyn D. Rees (9), Chris [Rees] (1), Ioan Bowen Rees (3), [J.] Seymour [Rees] (1), Prosser Rhys (14), Keidrych Rhys (5), Brinley Richards (2) a Leslie Richards (3).

Nodyn | Note [generalNote]:

Preferred citation: P2/27

Lleoliad ffisegol | Physical location:

ARCH/MSS (GB0210)

P2/28 vtls004321535 (WlAbNL)0000321535	**File - Llythyrau R (Robert-Robert, K.)**	[1936]-1969	1 ffolder (0.5 cm.)

Crëwr | Creator:

Hywel ap Robert, b. 1923

Natur a chynnwys | Scope and content:

Llythyrau, [1936]-1969. Ymhlith y gohebwyr mae Hywel ap Robert (2), D. O. Roberts (4), Elwyn Roberts (21) a Gomer M. Roberts (7).

Nodyn | Note [generalNote]:

Preferred citation: P2/28

Lleoliad ffisegol | Physical location:

ARCH/MSS (GB0210)

P2/29 vtls004321715 (WlAbNL)0000321715	**File - Llythyrau R (Roberts, L.-Rowley)**	[1914]-1969	1 ffolder (1 cm.)

Crëwr | Creator:

Roberts, Lynette, 1909-1995

Natur a chynnwys | Scope and content:

Llythyrau, [1914]-1969. Ymhlith y gohebwyr mae Lynette Roberts (1), Bob [Roberts] ('Bob Tai'r Felin') (1), T. F. Roberts (4), Wyn Roberts (1), Syr Archibald Rowlands (18) (y ddau lythyr cyntaf, [1914] at Penry Pryce) ac [R. J. Rowlands], 'Meuryn' (1).

Nodyn | Note [generalNote]:

Preferred citation: P2/29

Lleoliad ffisegol | Physical location:

ARCH/MSS (GB0210)

P2/30 vtls004321790 (WlAbNL)0000321790	**File - Llythyrau S**	[1917]-1969	1 ffolder (0.5 cm.)

Crëwr | Creator:

Samuel, Wynne, 1912-1989

Natur a chynnwys | Scope and content:

Llythyrau, [1917]-1969. Ymhlith y gohebwyr mae Wynne Samuel (27).

Nodyn | Note [generalNote]:

Preferred citation: P2/30

Lleoliad ffisegol | Physical location:

ARCH/MSS (GB0210)

P2/31 vtls004321911 (WlAbNL)0000321911	**File - Llythyrau T-V**	1914-1969	1 ffolder (1.5 cm.)

Crëwr | Creator:

Thomas, Ben Bowen, 1899-1977

Natur a chynnwys | Scope and content:

Llythyrau, 1914-1969. Ymhlith y gohebwyr mae Syr Ben Bowen Thomas (53), D. Vaughan Thomas (1), Dan Thomas (7), David Thomas (3), Gwyn Thomas (3), J. M. Lloyd Thomas (2), Gwilym R. Tilsley (1) a Gwilym Tudur (1).

	Nodyn | Note [generalNote]: Preferred citation: P2/31 *Lleoliad ffisegol | Physical location*: ARCH/MSS (GB0210)		
P2/32 vtls004321923 (WlAbNL)0000321923	**File - Llythyrau W (Walters-Williams, D.)**	1918-[1965]	1 ffolder (1.5 cm.)
	Crëwr | Creator: Watkins, Percy E. (Percy Emerson), Sir, 1871-1946 *Natur a chynnwys | Scope and content*: Llythyrau, 1918-[1965]. Ymhlith y gohebwyr mae Syr Percy E. Watkins (2), Tudor Watkins, AS (2), Harri Webb (3), Syr Wynn P. Wheldon (3), Alun Llywelyn-Williams (3), y Fonesig Amy Parry-Williams (1) a David Williams (2). *Nodyn | Note [generalNote]*: Preferred citation: P2/32 *Lleoliad ffisegol | Physical location*: ARCH/MSS (GB0210)		
P2/33 vtls004321968 (WlAbNL)0000321968	**File - Llythyrau Williams (E-J)**	[1919]-1968	1 ffolder (1 cm.)
	Crëwr | Creator: Williams, Glanmor *Natur a chynnwys | Scope and content*: Llythyrau, [1919]-1968. Ymhlith y gohebwyr mae Glanmor Williams (2), Griffith John Williams (7), J. E. Caerwyn Williams (9), ynghyd â cherddi yn llaw Waldo Williams a fenthycodd D. J. Williams iddo yn 1952 a chasgliad teipysgrif gan J. E. Caerwyn Williams o farddoniaeth Waldo Williams a gyhoeddwyd yn y wasg, 1938-1964 (wedi ymddangos yn Y Faner gan mwyaf), J. O. Williams (2), Jac [L. Williams] (13), Syr John Cecil-Williams (5) a John Roberts Williams (1). *Nodyn | Note [generalNote]*: Preferred citation: P2/33 *Lleoliad ffisegol | Physical location*: ARCH/MSS (GB0210)		
P2/34 vtls004322136 (WlAbNL)0000322136	**File - Llythyrau Williams (M-T)**	[1915]-[1968]	1 ffolder (0.5 cm.)
	Crëwr | Creator: Williams, Morris T. (Morris Thomas), 1900-1946. *Natur a chynnwys | Scope and content*: Llythyrau, [1915]-[1968]. Ymhlith y gohebwyr mae Morris [T.] Williams (1), [R.] Bryn [Williams] (1), Stephen [J. Williams] (5) a T. H. Parry-Williams (36). *Nodyn | Note [generalNote]*: Preferred citation: P2/34 *Lleoliad ffisegol | Physical location*: ARCH/MSS (GB0210)		

P2/35 vtls004322313 (WlAbNL)0000322313	**File - Llythyrau Williams (W-)**	1918-1969	1 ffolder (1 cm.)

Crëwr | Creator:

Crwys, 1875-1968

Natur a chynnwys | Scope and content:

Llythyrau, 1918-1969. Ymhlith y gohebwyr mae [W.] Crwys [Williams] (3), W. D. [Williams] (3), W. Llewelyn Williams (1) a Waldo Williams (43), gan gynnwys cerdd a ysgrifennodd Waldo Williams ar ôl taith yn Iwerddon yn 1956 a chyfarchion ar gerdd ganddo wedi i D. J. Williams dderbyn gradd DLitt yn [1957]. Dyfynnwyd yn helaeth o'r llythyrau hyn yn Damian Walford Davies (golygydd), Waldo Williams: rhyddiaith (Caerdydd, 2001).

Nodyn | Note [generalNote]:

Preferred citation: P2/35

Lleoliad ffisegol | Physical location:

ARCH/MSS (GB0210)

P2/36 vtls004322180 (WlAbNL)0000322180	**File - Llythyrau Y**	[1918]-1968	1 ffolder (4 llythyr)

Natur a chynnwys | Scope and content:

Llythyrau, [1918]-1968.

Nodyn | Note [generalNote]:

Preferred citation: P2/36

Lleoliad ffisegol | Physical location:

ARCH/MSS (GB0210)

P2/37 vtls004322234 (WlAbNL)0000322234	**File - Llythyrau oddi wrth Flora Forster**	1918-1925, 1930, 1937	1 ffolder (2 cm.)

Crëwr | Creator:

Forster, Flora

Natur a chynnwys | Scope and content:

Llythyrau, 1918-1925, 1930, 1937, oddi wrth Flora Macrae Forster at D. J. Williams yn ymwneud yn bennaf â'u perthynas bersonol, gan gynnwys copi o lythyr a ysgrifennwyd gan D. J. Williams yn 1924 o Landernou, Llydaw, a llythyr, 1923, oddi wrth Alice Forster ato.

Nodyn | Note [generalNote]:

Preferred citation: P2/37

Lleoliad ffisegol | Physical location:

ARCH/MSS (GB0210)

P2/38 vtls004322241 (WlAbNL)0000322241	**File - Llythyrau oddi wrth Saunders Lewis**	1922-1969	1 ffolder (134 llythyr)

Natur a chynnwys | Scope and content:

Llythyrau, 1922-1969, oddi wrth Saunders Lewis yn trafod materion gwleidyddol yn bennaf.

Nodyn | Note [generalNote]:

Yn amgaeedig gyda llythyr, 30 Mawrth 1924, mae rhestr o'r pynciau i'w trafod yn ail gyfarfod y Mudiad Cymreig (yn Abertawe).

Nodyn | Note [generalNote]:

	Preferred citation: P2/38 *Lleoliad ffisegol | Physical location*: ARCH/MSS (GB0210)		
P2/39 vtls004322354 (WlAbNL)0000322354	**File - Llythyrau oddi wrth Kate Roberts**	[1927]-1969	1 ffolder (105 llythyr)
	Crëwr | Creator: Roberts, Kate, 1891-1985 *Natur a chynnwys | Scope and content*: Llythyrau, [1927]-1969, oddi wrth Kate Roberts at D. J. Williams, yn ymwneud â phynciau megis Plaid Cymru, ei gwaith creadigol hi, Gwasg Gee a'r Faner, ynghyd â thri llythyr, 1934, yn rhoi ei barn ar y sgetsys i'w cyhoeddi yn Hen Wynebau (Aberystwyth, 1934) ac ar ei weithiau eraill. Yn y ddau lythyr cyntaf defnyddia'r ffurf 'Catrin Robaits' wrth lofnodi. Yn fynych ceir sylwadau wedi'u hychwanegu gan Morris Williams (Morus Cyffin) arnynt. *Nodyn | Note [generalNote]*: Yn amgaeedig gyda llythyr 17 Ionawr 1929 mae llythyr oddi wrth ei g#r Morris Williams. *Nodyn | Note [generalNote]*: Preferred citation: P2/39 *Lleoliad ffisegol | Physical location*: ARCH/MSS (GB0210)		
P2/40 vtls004322369 (WlAbNL)0000322369	**File - Llythyrau oddi wrth Lewis Valentine**	[1925]-1969	1 ffolder (74 llythyr)
	Crëwr | Creator: Valentine, Lewis *Natur a chynnwys | Scope and content*: Llythyrau, [1925]-1969, oddi wrth Lewis Valentine at D. J. Williams, yn trafod ei drefniadau pregethu a'i waith gydag Undeb y Bedyddwyr, Plaid Cymru, ac yn ymateb i weithiau llenyddol y llenor. Yn llythyr 6 Chwefror 1962 ceir nodiadau bywgraffyddol ganddo ar gyfer ysgrif D. J. Williams yn [Seren Gomer] wedi iddo gael ei ethol yn Is-Lywydd Undeb y Bedyddwyr. Mae'r llythyr olaf oddi wrth Margaret Valentine. *Nodyn | Note [generalNote]*: Preferred citation: P2/40 *Lleoliad ffisegol | Physical location*: ARCH/MSS (GB0210)		
P2/41 vtls004322426 (WlAbNL)0000322426	**File - Llythyrau oddi wrth Siân Williams**	[1925]	1 ffolder (64 llythyr)
	Natur a chynnwys | Scope and content: Llythyrau, [1925], yn deillio o'r cyfnod pryd y cyfarfu D. J. Williams â'i ddarpar wraig hyd at eu priodas yn ddiweddarach y flwyddyn honno ac yn ymwneud â'u trefniadau priodas. *Nodyn | Note [generalNote]*: Preferred citation: P2/41 *Lleoliad ffisegol | Physical location*: ARCH/MSS (GB0210)		

P2/42 vtls004322457 (WlAbNL)0000322457	**File - Llythyrau oddi wrth ei ffrindiau benywaidd**	1915-1922	4 ffolder (4 cm.)
	Natur a chynnwys | Scope and content: Llythyrau, 1915-1922, oddi wrth ei ffrindiau agos. *Nodyn | Note [generalNote]*: Preferred citation: P2/42 *Lleoliad ffisegol | Physical location*: ARCH/MSS (GB0210)		
P2/43 vtls004322458 (WlAbNL)0000322458	**File - Cardiau post a Nadolig**	[1919]-1969	1 bwndel (3 cm.), 1 amlen (0.5 cm.)
	Natur a chynnwys | Scope and content: Cardiau post, rhai ohonynt yn wag, a anfonwyd at D. J. a Siân Williams, ynghyd â chardiau Nadolig, [1919]-1969. *Nodyn | Note [generalNote]*: Preferred citation: P2/43 *Lleoliad ffisegol | Physical location*: ARCH/MSS (GB0210)		
P2/44 vtls004324489 (WlAbNL)0000324489	**File - Llythyrau anhysbys**	[1922]-1969	1 ffolder (1 cm.)
	Natur a chynnwys | Scope and content: Llythyrau, [1922]-1969, oddi wrth awduron anhysbys. *Nodyn | Note [generalNote]*: Preferred citation: P2/44 *Lleoliad ffisegol | Physical location*: ARCH/MSS (GB0210)		

Cyfres | Series P3 vtls004323548 (WlAbNL)0000323548: Dyddiaduron

Crëwr | Creator: Williams, D. J. (David John), 1885-1970

Dyddiad | Date: 1923-1966 (dyddiad creu) | (date of creation)

Natur a chynnwys | Scope and content:

Dyddiaduron, 1923-1966, gan gynnwys un yn cofnodi ei daith i Lydaw yng nghwmni Ambrose Bebb yn [1924], a 'Dyddiadur dyn anonest', 1941-1951. Trafodir y Blaid, ei waith llenyddol, ei weithgareddau cyhoeddus, ei iechyd, a'i ymwelwyr ac maent yn tueddu i fod yn llawnach yn ystod degawd olaf ei fywyd. Defnyddiodd y dyddiaduron i gofnodi cyfeiriadau yn fynych iawn.

Disgrifiad ffisegol | Physical description: 35 cyfrol

Lleoliad ffisegol | Physical location: ARCH/MSS (GB0210)

Iaith y deunydd | Language of the material:

Welsh

Nodyn | Note [generalNote]:

Preferred citation: P3

Pwyntiau mynediad | Access points:

- Plaid Cymru lctgm
- Williams, D. J. (David John), 1885-1970 -- Diaries (pwnc) | (subject)

Trefniant | Arrangement:

Trefnwyd yn gronolegol.

FFeil / rhestr eitemau | File / item list

Cod cyfeirnod | Reference code	Teitl | Title	Dyddiadau | Dates	Disgrifiad ffisegol | Physical description
P3/1 vtls004324779 (WlAbNL)0000324779	**File - Dyddiadur** *Nodyn | Note [generalNote]*: Preferred citation: P3/1 *Lleoliad ffisegol | Physical location*: ARCH/MSS (GB0210)	1923	0.5 cm.
P3/2 vtls004324781 (WlAbNL)0000324781	**File - Dyddiadur** *Nodyn | Note [generalNote]*: Preferred citation: P3/2 *Lleoliad ffisegol | Physical location*: ARCH/MSS (GB0210)	1924	0.5 cm.
P3/3 vtls004324787 (WlAbNL)0000324787	**File - Dyddiadur 'Taith yn Llydaw'** *Natur a chynnwys | Scope and content*: Llyfr ysgrifennu a ddefnyddiwyd ar gyfer cofnodi ymweliad D. J. Williams ac Ambrose Bebb â Llydaw, Gorffennaf-Awst, [1924]. *Nodyn | Note [generalNote]*: Preferred citation: P3/3 *Lleoliad ffisegol | Physical location*: ARCH/MSS (GB0210)	[1924]	0.5 cm. o destun
P3/4 vtls004324789 (WlAbNL)0000324789	**File - Dyddiadur** *Nodyn | Note [generalNote]*: Preferred citation: P3/4 *Lleoliad ffisegol | Physical location*:	1926	1 cm.

	ARCH/MSS (GB0210)		
P3/5 vtls004324790 (WlAbNL)0000324790	**File - Dyddiadur** *Nodyn | Note [generalNote]*: Preferred citation: P3/5 *Lleoliad ffisegol | Physical location*: ARCH/MSS (GB0210)	1927	0.5 cm.
P3/6 vtls004324791 (WlAbNL)0000324791	**File - Dyddiadur** *Nodyn | Note [generalNote]*: Preferred citation: P3/6 *Lleoliad ffisegol | Physical location*: ARCH/MSS (GB0210)	1929	1 cm.
P3/7 vtls004324792 (WlAbNL)0000324792	**File - Dyddiadur** *Nodyn | Note [generalNote]*: Preferred citation: P3/7 *Lleoliad ffisegol | Physical location*: ARCH/MSS (GB0210)	1933	1 cm.
P3/8 vtls004324793 (WlAbNL)0000324793	**File - Dyddiadur** *Nodyn | Note [generalNote]*: Preferred citation: P3/8 *Lleoliad ffisegol | Physical location*: ARCH/MSS (GB0210)	1935	1 cm.
P3/9 vtls004324795 (WlAbNL)0000324795	**File - Dyddiadur** *Nodyn | Note [generalNote]*: Preferred citation: P3/9 *Lleoliad ffisegol | Physical location*: ARCH/MSS (GB0210)	1937	1 cm.
P3/10 vtls004324797 (WlAbNL)0000324797	**File - Dyddiadur** *Nodyn | Note [generalNote]*: Preferred citation: P3/10 *Lleoliad ffisegol | Physical location*: ARCH/MSS (GB0210)	1938	2 gyfrol (2 cm.)

P3/11 vtls004324798 (WlAbNL)0000324798	**File - 'Dyddiadur Dyn Anonest'**	1938-1953	1 cm.
	Natur a chynnwys | Scope and content: Mae dechrau'r gyfrol yn cynnwys achres teulu Llywele, Llansawel, a nodiadau am hanes ei hynafiaid, a chofnodion yn ymwneud â chyfrifon Penrhiw ac Abernant, 1938-1953. Defnyddiwyd cefn y ledjer fel dyddiadur, 1941-1951, gyda'r teitl 'Dyddiadur Dyn Anonest', gan gynnwys cerdd 'Pen-yr-Yrfa' gan George M. Ll. Davies wedi'i gopïo gan Siân Williams yn 1943. *Nodyn | Note [generalNote]*: Preferred citation: P3/11 *Lleoliad ffisegol | Physical location*: ARCH/MSS (GB0210)		
P3/12 vtls004324799 (WlAbNL)0000324799	**File - Dyddiadur**	1939	1 cm.
	Nodyn | Note [generalNote]: Preferred citation: P3/12 *Lleoliad ffisegol | Physical location*: ARCH/MSS (GB0210)		
P3/13 vtls004325008 (WlAbNL)0000325008	**File - Dyddiadur**	1941	0.5 cm.
	Nodyn | Note [generalNote]: Preferred citation: P3/13 *Lleoliad ffisegol | Physical location*: ARCH/MSS (GB0210)		
P3/14 vtls004325009 (WlAbNL)0000325009	**File - Dyddiadur**	1947	1 cm.
	Nodyn | Note [generalNote]: Preferred citation: P3/14 *Lleoliad ffisegol | Physical location*: ARCH/MSS (GB0210)		
P3/15 vtls004325010 (WlAbNL)0000325010	**File - Dyddiadur**	1950	0.5 cm.
	Nodyn | Note [generalNote]: Preferred citation: P3/15 *Lleoliad ffisegol | Physical location*: ARCH/MSS (GB0210)		
P3/16 vtls004325011 (WlAbNL)0000325011	**File - Dyddiadur**	1951	0.5 cm.
	Nodyn | Note [generalNote]: Preferred citation: P3/16		

	Lleoliad ffisegol | Physical location: ARCH/MSS (GB0210)		
P3/17 vtls004325012 (WlAbNL)0000325012	**File - Dyddiadur** *Nodyn | Note [generalNote]*: Preferred citation: P3/17 *Lleoliad ffisegol | Physical location*: ARCH/MSS (GB0210)	1952	2 cm.
P3/18 vtls004325013 (WlAbNL)0000325013	**File - Dyddiadur** *Nodyn | Note [generalNote]*: Preferred citation: P3/18 *Lleoliad ffisegol | Physical location*: ARCH/MSS (GB0210)	1953	1 cm.
P3/19 vtls004325014 (WlAbNL)0000325014	**File - Dyddiadur** *Nodyn | Note [generalNote]*: Preferred citation: P3/19 *Lleoliad ffisegol | Physical location*: ARCH/MSS (GB0210)	1954	1.5 cm.
P3/20 vtls004325015 (WlAbNL)0000325015	**File - Dyddiadur** *Nodyn | Note [generalNote]*: Preferred citation: P3/20 *Lleoliad ffisegol | Physical location*: ARCH/MSS (GB0210)	1955	3 cm.
P3/21 vtls004325016 (WlAbNL)0000325016	**File - Dyddiadur** *Nodyn | Note [generalNote]*: Preferred citation: P3/21 *Lleoliad ffisegol | Physical location*: ARCH/MSS (GB0210)	1956	2 cm.
P3/22 vtls004325019 (WlAbNL)0000325019	**File - Dyddiadur** *Nodyn | Note [generalNote]*: Preferred citation: P3/22 *Lleoliad ffisegol | Physical location*: ARCH/MSS (GB0210)	1957	1.5 cm.

P3/23 vtls004325022 (WlAbNL)0000325022	**File - Dyddiadur** *Nodyn | Note [generalNote]*: Preferred citation: P3/23 *Lleoliad ffisegol | Physical location*: ARCH/MSS (GB0210)	1958	1.5 cm.
P3/24 vtls004325024 (WlAbNL)0000325024	**File - Dyddiadur** *Nodyn | Note [generalNote]*: Preferred citation: P3/24 *Lleoliad ffisegol | Physical location*: ARCH/MSS (GB0210)	1959	1.5 cm.
P3/25 vtls004325029 (WlAbNL)0000325029	**File - Dyddiadur** *Nodyn | Note [generalNote]*: Preferred citation: P3/25 *Lleoliad ffisegol | Physical location*: ARCH/MSS (GB0210)	1960	2 gyfrol (2 cm.)
P3/26 vtls004325033 (WlAbNL)0000325033	**File - Dyddiadur** *Nodyn | Note [generalNote]*: Preferred citation: P3/26 *Lleoliad ffisegol | Physical location*: ARCH/MSS (GB0210)	1961	1.5 cm.
P3/27 vtls004325036 (WlAbNL)0000325036	**File - Dyddiadur** *Nodyn | Note [generalNote]*: Preferred citation: P3/27 *Lleoliad ffisegol | Physical location*: ARCH/MSS (GB0210)	1962	1.5 cm.
P3/28 vtls004325037 (WlAbNL)0000325037	**File - Dyddiadur** *Nodyn | Note [generalNote]*: Preferred citation: P3/28 *Lleoliad ffisegol | Physical location*: ARCH/MSS (GB0210)	1963	1.5 cm.
P3/29 vtls004325039 (WlAbNL)0000325039	**File - Dyddiadur**	1964	1.5 cm.

	Nodyn | Note [generalNote]: Preferred citation: P3/29 *Lleoliad ffisegol | Physical location*: ARCH/MSS (GB0210)		
P3/30 vtls004325042 (WlAbNL)0000325042	**File - Dyddiadur** *Nodyn | Note [generalNote]*: Preferred citation: P3/30 *Lleoliad ffisegol | Physical location*: ARCH/MSS (GB0210)	1965	1.5 cm.
P3/31 vtls004325043 (WlAbNL)0000325043	**File - Dyddiadur** *Nodyn | Note [generalNote]*: Mae un dyddiadur yn wag. *Nodyn | Note [generalNote]*: Preferred citation: P3/31 *Lleoliad ffisegol | Physical location*: ARCH/MSS (GB0210)	1966	2 gyfrol (2 cm.)

Cyfres | Series P4 vtls004323554 (WlAbNL)0000323554: Papurau teuluol

Dyddiad | Date: 1808-[1967] (dyddiad creu) | (date of creation)

Natur a chynnwys | Scope and content:

Papurau'n ymwneud â theulu D. J. Williams yn ei fro enedigol yn ardal Rhydcymerau gan gynnwys Beibl y teulu a phapurau'n ymwneud â thenantiaid Penrhiw ac Abernant, 1808-[1967].

Disgrifiad ffisegol | Physical description: 3 ffolder, 1 amlen, 1 gyfrol

Lleoliad ffisegol | Physical location: ARCH/MSS (GB0210)

Nodyn | Note [generalNote]:

Preferred citation: P4

Pwyntiau mynediad | Access points:

- Penrhiw (Llansawel, Carmarthenshire, Wales : Farm) (pwnc) | (subject)
- Abernant (Rhydcymerau, Wales : Farm) (pwnc) | (subject)

Trefniant | Arrangement:

Trefnwyd yn bedair ffeil. Mae'r tair ffeil gyntaf yn ymwneud â theulu a thenantiaid Penrhiw a'r olaf yn ymwneud â Penrhiw ac Abernant. Trefn wreiddiol o fewn y ffeiliau.

Disgrifiadau deunydd | Related material:

Ceir cofysgrifau, gan gynnwys dogfennau tir, cyfrifon a llythyrau, 1838-1906, yn ymwneud â Penrhiw ac Abernant, mewn archif yn LlGC sy'n dwyn y teitl 'D. J. Williams (Abergwaun) Family Records' (rhestr ar gael).

FFeil / rhestr eitemau | File / item list

Cod cyfeirnod | Reference code	Teitl | Title	Dyddiadau | Dates	Disgrifiad ffisegol | Physical description
P4/1 vtls004323780 (WlAbNL)0000323780	**File - Beibl Penrhiw**	[1828]-[1969]	1 gyfrol (7.5 cm.)Y clawr yn dod yn ddarnau.
	Natur a chynnwys | Scope and content: Beibl yn perthyn i John Williams (1808-1886), tad-cu D. J. Williams yn Llansawel, yn cynnwys cofnodion, 1808-1925, ar gyfer genedigaethau a marwolaethau, gan gynnwys ychwanegiadau diweddarach yn llaw D. J. Williams a Siân Williams. *Nodyn | Note [generalNote]*: Preferred citation: P4/1 *Lleoliad ffisegol | Physical location*: ARCH/MSS (GB0210)		
P4/2 vtls004323941 (WlAbNL)0000323941	**File - Teulu Penrhiw**	1837-[1967]	1 ffolder (0.5 cm.), 1 amlen (0.5 cm.)
	Natur a chynnwys | Scope and content: Rhestr o'r rhoddion a'r taliadau, 22 Rhagfyr 1837, a dderbyniodd John Williams a Margaret James [tad-cu a mam-gu D. J. Williams] ar gyfer diwrnod ei neithior; marwnad, [1886], i'w dad-cu Jaci [John Williams], Penrhiw, Llansawel, gan 'Hen Gyfaill'; ynghyd â llungopïau, 1967, o gyfrifiad 1851 yn cynnwys cofnod ar gyfer teulu John a Margaret Williams, Penrhiw, a ddarparwyd gan D. Oswald Davies, a nodiadau teipysgrif, 1967, o gyfrifiad 1841-1861 a ffynonellau achyddol eraill. *Nodyn | Note [generalNote]*: Preferred citation: P4/2 *Lleoliad ffisegol | Physical location*: ARCH/MSS (GB0210)		
P4/3 vtls004323974 (WlAbNL)0000323974	**File - Tenantiaid Penrhiw**	1933-1965	1 ffolder (1 cm.)
	Natur a chynnwys | Scope and content: Gohebiaeth rhwng D. J. Williams a thenantiaid Penrhiw, 1933-1965, yn ymwneud â materion fel rhent ac amaethyddiaeth. *Nodyn | Note [generalNote]*: Preferred citation: P4/3 *Lleoliad ffisegol | Physical location*: ARCH/MSS (GB0210)		
P4/4 vtls004323964 (WlAbNL)0000323964	**File - Penrhiw ac Abernant**	1882-1960	1 ffolder (3 cm.)
	Natur a chynnwys | Scope and content:		

Papurau, 1882-1960, yn ymwneud â gwaith cynnal a chadw ar y ddau le gan gynnwys biliau a gohebiaeth rhwng D. J. Williams a'r Comisiwn Coedwigaeth.

Nodyn | Note [generalNote]:

Preferred citation: P4/4

Lleoliad ffisegol | Physical location:

ARCH/MSS (GB0210)

Cyfres | Series P5 vtls004323558 (WlAbNL)0000323558: Papurau academaidd

Dyddiad | Date: 1909-[1957] (dyddiad creu) | (date of creation)

Natur a chynnwys | Scope and content:

Ceir llyfrau nodiadau coleg, traethodau a thystlythyrau ymhlith y papurau, 1909-[1957].

Disgrifiad ffisegol | Physical description: 3 bocs, 3 ffolder

Lleoliad ffisegol | Physical location: ARCH/MSS (GB0210)

Iaith y deunydd | Language of the material:

Nodyn | Note [generalNote]:

Preferred citation: P5

Trefniant | Arrangement:

Trefnwyd yn gronolegol (P5/1-P5/3) gyda ffolder o dystlythyrau ar y diwedd. Trefn wreiddiol o fewn y ffeiliau.

FFeil / rhestr eitemau | File / item list

Cod cyfeirnod | Reference code	Teitl | Title	Dyddiadau | Dates	Disgrifiad ffisegol | Physical description
P5/1 vtls004324289 (WlAbNL)0000324289	**File - Llyfrau nodiadau**	1909-[1948] (gyda bylchau)	3 bocs

Crëwr | Creator:

Miles, Dillwyn

Natur a chynnwys | Scope and content:

Llyfrau nodiadau, 1909-[1948], rhai ar lenyddiaeth Saesneg yn deillio o'i gyfnod yn y Brifysgol yn Aberystwyth a Rhydychen, [1911]-[1917]. Ceir hefyd lyfrau nodiadau o Ysgol Sir Abergwaun, gan gynnwys nodiadau ar y maes llafur, llyfr ysgrifennu Cymraeg Dillwyn Miles, 1932, a 'Llyfr y Cadw' sy'n cynnwys enghreifftiau o ysgrifennu creadigol y disgyblion Cymraeg, 1938-1943. Yn eu plith mae cyfraniadau gan Islwyn Lake a D. J. Bowen.

Nodyn | Note [generalNote]:

Preferred citation: P5/1

Lleoliad ffisegol | Physical location:

ARCH/MSS (GB0210)

P5/2 vtls004327393 (WlAbNL)0000327393	**File - Papurau arholiad**	1911-1913, [1924]	1 ffolder (0.5 cm.)
	Natur a chynnwys | Scope and content: Papurau arholiad, 1911-1913, D. J. Williams tra yn y Brifysgol yn Aberystwyth, ynghyd â phapurau ysgoloriaeth, 1924. *Nodyn | Note [generalNote]*: Preferred citation: P5/2 *Lleoliad ffisegol | Physical location*: ARCH/MSS (GB0210)		
P5/3 vtls004324293 (WlAbNL)0000324293	**File - Traethodau Rhydychen**	1916-[1918]	1 ffolder (2.5 cm.)
	Natur a chynnwys | Scope and content: Traethodau, 1916-[1918], a ysgrifennodd D. J. Williams ar lenyddiaeth Saesneg tra'n fyfyriwr yn Rhydychen, gan gynnwys rhai ar John Dryden, Ben Johnson, John Keats, Milton ac Alexander Pope [ymddengys mai fel ymarfer oeddent gan nad oes ôl cywiro arnynt gan law arall]; ynghyd â phapurau arholiad, Tymor y Drindod, 1918, yn y pwnc a rhestr o'r darlithoedd ar gyfer y tymor hwn. *Nodyn | Note [generalNote]*: Preferred citation: P5/3 *Lleoliad ffisegol | Physical location*: ARCH/MSS (GB0210)		
P5/4 vtls004324482 (WlAbNL)0000324482	**File - Tystlythyrau**	1912-[1957]	1 ffolder (2 cm.)
	Crëwr | Creator: Jôb, John T. (John Thomas), 1867-1938 *Natur a chynnwys | Scope and content*: Tystlythyrau printiedig yn cynnwys un ar gyfer swydd Prifathro Ysgol Lewis Pengam, 1926; 1929 a 1936 ar gyfer swyddi prifathro; llythyr o gymeradwyaeth gan J. T. Job, 1929, ar gyfer swydd Prifathro Ysgol Sir Pwllheli a gan B[en] B[owen] Thomas a T. H. Parry-Williams pan oedd D. J. Williams yn cynnig am swydd gyda'r BBC yn 1936; ynghyd ag enghreifftiau o dystlythyrau unigolion eraill, 1912-1932; a thystlythyr a luniodd D. J. Williams ar gyfer y Parch. Lewis Valentine a oedd yn ymgeisio am swydd fel athro ar staff Coleg Bala-Bangor, [1950x1957]. *Nodyn | Note [generalNote]*: Preferred citation: P5/4 *Lleoliad ffisegol | Physical location*: ARCH/MSS (GB0210)		

Cyfres | Series P6 vtls004323564 (WlAbNL)0000323564: Torion o'r wasg

Dyddiad | Date: [1912]-1969 (dyddiad creu) | (date of creation)

Natur a chynnwys | Scope and content:

Torion o'r wasg, [1912]-1969, yn cynnwys erthyglau ganddo neu amdano, gan gynnwys rhai o'r County Echo (yn arbennig 'Our Readers' Views') a'r Western Telegraph gan mwyaf yn ymwneud â phynciau fel gwleidyddiaeth yn lleol a chenedlaethol; addysg Gymraeg; cenedlaetholdeb; newyddion

Abergwaun; ynghyd â llawer iawn o lythyrau at olygyddion papurau newydd oddi wrth D. J. Williams. Nodwyd y cynnwys a'r ffynhonnell ar yr amlenni yn fynych iawn ganddo.

Disgrifiad ffisegol | Physical description: 2 focs

Lleoliad ffisegol | Physical location: ARCH/MSS (GB0210)

Iaith y deunydd | Language of the material:

Nodyn | Note [generalNote]:

Preferred citation: P6

Pwyntiau mynediad | Access points:

- Nationalism -- Wales (pwnc) | (subject)
- Fishguard (Wales) (pwnc) | (subject)
- Fishguard (Wales) (lle) | (place)

Trefniant | Arrangement:

Trefnwyd yn ddwy ffeil yn gronolegol. Trefn wreiddiol o fewn y ffeiliau.

FFeil / rhestr eitemau | File / item list

Cod cyfeirnod | Reference code	Teitl | Title	Dyddiadau | Dates	Disgrifiad ffisegol | Physical description
P6/1 vtls004325180 (WlAbNL)0000325180	**File - Torion**	[1912]-1953	1 bocs
	Natur a chynnwys | Scope and content: Torion, [1912]-1953, yn ymwneud â phynciau amrywiol fel yr ymgyrch, 1948-1949, yn erbyn codi sinema yn Abergwaun a materion lleol ac adolygiadau o lyfrau gan awduron eraill gan gynnwys Pennar Davies (gol.), Saunders Lewis. Ei Feddwl a'i Waith (Dinbych, 1950). *Nodyn | Note [generalNote]*: Preferred citation: P6/1 *Lleoliad ffisegol | Physical location*: ARCH/MSS (GB0210)		
P6/2 vtls004325206 (WlAbNL)0000325206	**File - Torion**	[1955]-1969	1 bocs
	Natur a chynnwys | Scope and content: Torion, [1955]-1969, yn ymwneud â phynciau amrywiol fel safbwynt gwleidyddol Desmond Donnelly; Plaid Cymru; crynodeb o anerchiad D. J. Williams i Gyngor yr Eglwysi Rhyddion, Abergwaun, yn Baner ac Amserau Cymru, 1957 a'i 'arwyr bore oes' yn Y Ddraig Goch, Rhagfyr 1958. *Nodyn | Note [generalNote]*: Preferred citation: P6/2 *Lleoliad ffisegol | Physical location*: ARCH/MSS (GB0210)		

Cyfres | Series P7 vtls004323567 (WlAbNL)0000323567: Papurau wedi'u crynhoi

Dyddiad | Date: 1810-1969 (dyddiad creu) | (date of creation)

Natur a chynnwys | Scope and content:

Papurau, 1810-1969, gan gynnwys drafft yn llaw Waldo Williams o'i awdl 'T# Ddewi' y dyfarnwyd iddi'r ail wobr yn Eisteddfod Genedlaethol Abergwaun 1936, a cherddi eraill o'i waith; drama gan E. Eynon Evans; a sgript anterliwt gan W. R. Evans.

Disgrifiad ffisegol | Physical description: 1 amlen, 6 ffolder

Lleoliad ffisegol | Physical location: ARCH/MSS (GB0210)

Iaith y deunydd | Language of the material:

Nodyn | Note [generalNote]:

Preferred citation: P7

Trefniant | Arrangement:

Trefnwyd yn ôl y math o waith yn bum ffeil gyda threfn wreiddiol o fewn y ffeiliau.

FFeil / rhestr eitemau | File / item list

Cod cyfeirnod | Reference code	Teitl | Title	Dyddiadau | Dates	Disgrifiad ffisegol | Physical description
P7/1 vtls004323686 (WlAbNL)0000323686	**File - Barddoniaeth Waldo Williams**	1955-[1964]	1 amlen (0.5 cm.)
	Crëwr | Creator: Williams, Waldo, 1904-1971. *Natur a chynnwys | Scope and content*: 'Cywydd Waldo i'r Bwm Beili' (pan ddaeth i'w d# i gyrchu ei eiddo yn Haf 1955); llyfr nodiadau'n cynnwys drafft o awdl 'T# Ddewi' gan Waldo Williams y dyfarnwyd iddi'r ail wobr yn Eisteddfod Genedlaethol Abergwaun 1936; ynghyd â'r [cywydd mawl a ysgrifennodd i D. J. Williams adeg ei anrhegu yn Ysgol Haf Plaid Cymru, Abergwaun, Awst 1964] yn ei law. *Nodyn | Note [generalNote]*: Preferred citation: P7/1 *Lleoliad ffisegol | Physical location*: ARCH/MSS (GB0210)		
P7/2 vtls004323704 (WlAbNL)0000323704	**File - Gwaith W. R. Evans**	[1959x1969]	1 ffolder (2 cm.)
	Crëwr | Creator: Evans, W. R. (William Rees), 1910-1991 *Natur a chynnwys | Scope and content*: Sgript anterliwt 'Tri Chrafion Byd a Rhai Crafion Eraill, gan gynnwys Ambell Grafwr o Gymro' gan W. R. Evans, Y Barri, ynghyd â gwaith anghyflawn ganddo, [1959x1969].		

	Nodyn | Note [generalNote]: Preferred citation: P7/2 *Lleoliad ffisegol | Physical location*: ARCH/MSS (GB0210)		
P7/3 vtls004323712 (WlAbNL)0000323712	**File - Dramâu**	[1921]-[1946]	1 ffolder (1 cm.)
	Crëwr | Creator: Evans, E. Eynon *Natur a chynnwys | Scope and content*: Sgriptiau mewn teipysgrif: 'Ann y Wernolau', 1921, drama gan Mrs Teifi Jones, mam Idwal Jones, buddugol yn Eisteddfod Aberaeron (copi hefyd ymhlith Papurau Idwal Jones B/5), 'Kith and kin' sef comedi E. Eynon Evans, [1939]-[1946], ynghyd â 'Gwirionedd', drama un act mewn ffurf alegori, [1922], gan 'Seth' mewn llawysgrif. *Nodyn | Note [generalNote]*: Preferred citation: P7/3 *Lleoliad ffisegol | Physical location*: ARCH/MSS (GB0210)		
P7/4 vtls004323716 (WlAbNL)0000323716	**File - Amrywiol**	1810-[1969]	3 ffolder (6 cm.)
	Crëwr | Creator: Davies, Noëlle, 1899-1983 *Natur a chynnwys | Scope and content*: Ymhlith y papurau ceir llythyr, 1810, oddi wrth Mary Jones, Garregwen, [Trelech, Sir Gaerfyrddin] at ei mab David P. Jones yn Llundain; marwnad brintiedig, 1818, i Margaret Price, Ty-Llwyd ym mhlwyf Cynwyl Gaeo, gan John Jones o'r un plwyf; cerdyn ffolant wag, [1840]-[1860]; llyfr gwaith ysgol Margaret Williams [chwaer D. J. Williams], 1897, tra yn Ysgol Gynradd Rhydcymerau; telynegion 'Cantre'r Gwaelod' gan 'Murmur y Gragen' a anfonwyd i Eisteddfod Gadeiriol Coleg Prifysgol Cymru, Aberystwyth, Gw#l Dewi 1913; beirniadaethau 'Anellydd' [Parch. Arthur S. Thomas] yn Eisteddfod Gadeiriol Ysgol Sir Abergwaun, 1925; englynion gan 'Briallydd' i 'William Lewis, Abermawr', [1925]-[1969]; a 'Presidential address to the National Association of Colliery managers (South Wales Branch)' gan E[mlyn] Miles [?brawd-yng-nghyfraith D. J. Williams], [1957]. Ceir hefyd 'D.J.D: Some Memories of our Life Together', sef atgofion Dr Noëlle Davies o'i bywyd gyda'i g#r Dr D[avid] J[ames] Davies, [1958] (copi hefyd yn NLW ex 1377). *Nodyn | Note [generalNote]*: Preferred citation: P7/4 *Lleoliad ffisegol | Physical location*: ARCH/MSS (GB0210)		
P7/5 vtls004326515 (WlAbNL)0000326515	**File - Nodiadau Francis Jones**	[1939]-[1959]	1 ffolder (0.5 cm.)
	Crëwr | Creator: Jones, Francis, 1908-1993 *Natur a chynnwys | Scope and content*: Nodiadau o bapurau'n ymwneud â stad Ffrwdfâl, Sir Gaerfyrddin (Llawysgrifau LlGC 11760-11788); drafft o goeden deulu Glanyrannell gan Francis Jones; ynghyd â chopi teipysgrif o'i erthygl 'An absentee		

landlord' a gyhoeddwyd yn The Carmarthenshire Antiquarian Journal, [1939], yn ymwneud â Lewis Pryce Jones.

Nodyn | Note [generalNote]:

Preferred citation: P7/5

Lleoliad ffisegol | Physical location:

ARCH/MSS (GB0210)

P/1 vtls004323581 (WlAbNL)0000323581	**File - Personalia**	1908-1968	3 ffolder (10 cm.), 5 amlen (7 cm.), 1 rholyn (3 cm.)

Crëwr | Creator:

Williams, G. J. (Griffith John)

Natur a chynnwys | Scope and content:

Papurau personol, 1908-1968, gan gynnwys copi, 1910, o dystysgrif geni D. J. Williams, 26 Mehefin 1885, tystysgrifau eraill, 1909-1957, rhaglen, 1957, yn cynnwys anerchiad G. J. Williams yn y seremoni pan gyflwynwyd gradd Doethur mewn Llen er anrhydedd i D. J. Williams, ynghyd â llyfr cofnodi ei wasanaeth fel athro, 1908-1945. Hefyd ceir rhaglenni cyfarfodydd sefydlu gweinidogion gan gynnwys y Parchedigion E. Gwyndaf Evans, 1938, Lewis Valentine, 1947, D. J. Odwyn Jones, 1948, Islwyn Lake, 1963 a Rhydwen Williams, 1966; gwahoddiadau i briodasau; cyhoeddiadau genedigaethau; taflenni angladd, gan gynnwys D. Afan Thomas, 1928, Margaret Ann Miles, 1965 (chwaer D. J. Williams) a'r Parch. William Evans, ['Wil Ifan'], 1968; 'Penillion coffadwriaethol i'r diweddar Mr J[ohn] Evans, Cilycwm' gan 'Gwilym Myrddin' (buddugol yn Eisteddfod Tynewydd, Cilycwm, Ionawr 1934); rhaglenni ciniawau cymdeithasau amrywiol, [1938]-[1967], a rhaglenni cymdeithasau, 1938-1963, y bu'n aelod ohonynt neu'n darlithio iddynt. -- Ceir hefyd bapurau am ei ymweliad â Fienna yn 1923 (Ysgol Haf Hanes) a'r Almaen yn [1930]; cylchlythyrau a dderbyniodd dros gyfnod, [1918]-[1968], yn ymwneud â'i ddiddordebau amrywiol megis adroddiad ar 'The schools of Pembrokeshire and the Education Act, 1944' ac undebau athrawon; ynghyd â deunydd printiedig amrywiol, gan gynnwys rhaglen Medea, 1942, wedi'i llofnodi gan Sybil Thorndike.

Nodyn | Note [generalNote]:

Preferred citation: P/1

Lleoliad ffisegol | Physical location:

ARCH/MSS (GB0210)

P/2 vtls004324713 (WlAbNL)0000324713	**File - Papurau ariannol**	1918-1969	1 ffolder (1.5 cm.), 1 bwndel (2 cm.)

Natur a chynnwys | Scope and content:

Papurau ariannol, 1918-1969, gan gynnwys manylion am gostau llety D. J. Williams am y tymor, 1918-1919, tra'n fyfyriwr yng Ngholeg Iesu, Rhydychen; taliadau am sgyrsiau oddi wrth y BBC; a mân bapurau eraill.

Nodyn | Note [generalNote]:

Preferred citation: P/2

Lleoliad ffisegol | Physical location:

ARCH/MSS (GB0210)

P/3 vtls004327204 (WlAbNL)0000327204	**File - Papurau amrywiol**	[1915]-[1965]	1 bocs

Natur a chynnwys | Scope and content:

Papurau amrywiol, [1915]-[1965], gan gynnwys tocynnau i ddigwyddiadau cymdeithasol yn Abergwaun; drafftiau o gwestiynau arholiad; copi, yn llaw D. J. Williams, o adroddiad ar ddysgu Saesneg, yn dilyn archwiliad llawn yn Ysgol Sir Abergwaun, 1931.

Nodyn | Note [generalNote]:

	Preferred citation: P/3 *Lleoliad ffisegol | Physical location*: ARCH/MSS (GB0210)

Is-fonds | Subfonds C vtls004322507 (WlAbNL)0000322507: Papurau cyhoeddus

Dyddiad | Date: 1922-1966 (dyddiad creu) | (date of creation)

Natur a chynnwys | Scope and content:

Papurau, 1922-1966, yn ymwneud â rhan D. J. Williams yn llosgi'r Ysgol Fomio ym Mhenyberth yn 1936 a'r achos llys a ddilynodd, gyda Phlaid Cymru yn Abergwaun ac yn genedlaethol, ac fel darlithydd a phregethwr lleyg.

Disgrifiad ffisegol | Physical description: 5 ffolder, 5 cyfrol, 2 fwndel, 2 focs

Lleoliad ffisegol | Physical location: ARCH/MSS (GB0210)

Nodyn | Note [generalNote]:

Preferred citation: C

Trefniant | Arrangement:

Trefnwyd yn dair cyfres: llosgi'r Ysgol Fomio, Plaid Cymru, a Gwersi Cymraeg, anerchiadau a phregethau; ac yn ddwy ffeil: Cymrodorion Abergwaun a Fishguard Voluntary Workers' Committee.

Cyfres | Series C1 vtls004322532 (WlAbNL)0000322532: Llosgi'r Ysgol Fomio

Dyddiad | Date: 1936-1939, 1967 (dyddiad creu) | (date of creation)

Natur a chynnwys | Scope and content:

Papurau, 1936-1939, yn ymwneud â Llosgi'r Ysgol Fomio a chanlyniadau'r weithred.

Disgrifiad ffisegol | Physical description: 3 ffolder, 1 gyfrol

Lleoliad ffisegol | Physical location: ARCH/MSS (GB0210)

Iaith y deunydd | Language of the material:

Nodyn | Note [generalNote]:

Preferred citation: C1

Pwyntiau mynediad | Access points:

- Ysgol Fomio (Penyberth, Ll#n, Wales)
- Arson -- Wales -- Penyberth (Ll#n) (pwnc) | (subject)

Trefniant | Arrangement:

Trefnwyd yn gronolegol yn bedair ffeil. Trefn wreiddiol o fewn y ffeiliau.

Disgrifiadau deunydd | Related material:

Ceir llythyrau, 1936-1937, a anfonwyd at Siân Williams cyn ac yn ystod cyfnod D. J. Williams yng ngharchar Wormwood Scrubs yn S2/3-5. Mae apêl Eglwys Pen-towr, Abergwaun, yn erbyn codi'r Ysgol Fomio yn P2/15. Ceir deunydd pellach yn Archif Plaid Cymru (M19, B155, M171, M769-M770).

FFeil / rhestr eitemau | File / item list

Cod cyfeirnod | Reference code	Teitl | Title	Dyddiadau | Dates	Disgrifiad ffisegol | Physical description
C1/1 vtls004322535 (WlAbNL)0000322535	**File - Llythyrau Penyberth**	[1936]-[1937]	1 ffolder (0.5 cm.)
	Natur a chynnwys | Scope and content: Llythyrau, [1936]-[1937], yn ymwneud â'r cyfnod yn dilyn Llosgi'r Ysgol Fomio, gan gynnwys llythyr, [1936], oddi wrth D. J. Williams at Siân Williams ac aelodau eraill o'r teulu a ysgrifennwyd yn fuan wedi'r weithred yn trafod y cyhuddiad yn ei erbyn sef 'arson of the King's property'; llythyrau oddi wrth bobl anhysbys; a chopi o lythyr a dderbyniodd Bob Owen, Croesor, oddi wrth Lywydd Clwb y Dynion Cymraeg yn Seattle, UDA, yn dangos eu cefnogaeth i'r weithred hon. *Nodyn | Note [generalNote]*: Preferred citation: C1/1 *Lleoliad ffisegol | Physical location*: ARCH/MSS (GB0210)		
C1/2 vtls004322536 (WlAbNL)0000322536	**File - Llosgi'r Ysgol Fomio: adroddiadau'r Cymro**	1936-1937	1 gyfrol (1 cm.)
	Natur a chynnwys | Scope and content: Cyfrol a gyflwynwyd i D. J. Williams gan berchnogion Y Cymro, Awst 1937, yn croniclo hanes Llosgi'r Ysgol Fomio a'r achos llys, 8 Medi 1936 (12 Medi 1936-23 Ionawr 1937). *Nodyn | Note [generalNote]*: Preferred citation: C1/2 *Lleoliad ffisegol | Physical location*: ARCH/MSS (GB0210)		
C1/3 vtls004322537 (WlAbNL)0000322537	**File - Llosgi'r Ysgol Fomio**	1936-1939	1 ffolder (1 cm.)
	Crëwr | Creator: Lewis, Saunders, 1893-1985. *Natur a chynnwys | Scope and content*: Papurau, 1936-1939, yn ymwneud â llosgi'r Ysgol Fomio ym Mhenyberth, gan gynnwys neges Saunders Lewis yn ei law 'Cofiwch y cysur a geisiais ei roi i chwi amser cinio'; copi o lythyr D. J. Williams, 1936, at lywodraethwyr Ysgol Sir Abergwaun, yn gwneud cais am gael dychwelyd i'w swydd fel athro; torion o'r wasg gan gynnwys 'Request for Assistant Master's reinstatement'; anerchiad a baratowyd gan Victor Hampton Jones ar gyfer y prawf yn yr Old Bailey yn 1937; 'The story of the burning' gan Saunders Lewis (ceir copi drafft o'r adroddiad hwn yn llawysgrif LlGC 23078C); argraffiadau D. J. Williams wedi iddo gael ei ryddhau o Garchar Wormwood Scrubs, [1937]; a thorion o'r wasg, 1939, yn ymwneud â gwrthwynebiad un o lywodraethwyr Ysgol Sir Abergwaun i'w weithgareddau gwleidyddol.		

	Nodyn | Note [generalNote]: Preferred citation: C1/3 *Lleoliad ffisegol | Physical location*: ARCH/MSS (GB0210)		
C1/4 vtls004327298 (WlAbNL)0000327298	**File - Llythyrau o'r carchar**	[1937], 1967	1 ffolder (0.5 cm.)
	Natur a chynnwys | Scope and content: Pump llythyr, [1937], oddi wrth D. J. Williams wedi'u hysgrifennu ar bapur swyddogol Wormwood Scrubs, tri ohonynt at ei wraig Siân, un llythyr at yr Athro [John] Hughes, [Montreal] a'r llall, ei lythyr olaf o'r carchar, at Joseph Jones, Prifathro Ysgol Sir Abergwaun ar y pryd. Dychwelwyd y llythyr hwn ato yn 1967 gan weddw'r prifathro. Ceir hefyd ddeunaw llythyr a ysgrifennodd Siân Williams at ei phriod adeg ei garchariad. *Nodyn | Note [generalNote]*: Preferred citation: C1/4 *Lleoliad ffisegol | Physical location*: ARCH/MSS (GB0210)		

Cyfres | Series C2 vtls004323384 (WlAbNL)0000323384: Plaid Cymru

Crëwr | Creator: Plaid Cymru lctgm -- Meetings

Dyddiad | Date: 1922-1966 (dyddiad creu) | (date of creation)

Natur a chynnwys | Scope and content:

Papurau, 1922-1966, yn ymwneud â Phlaid Cymru yn genedlaethol ac yn lleol yn Sir Benfro gan gynnwys llyfrau cofnodion Pwyllgor Rhanbarth Dyfed, 1938-1947, a rhestri etholwyr Abergwaun a rhestr o aelodau'r Blaid yn 1966 yn Sir Benfro.

Disgrifiad ffisegol | Physical description: 4 cyfrol, 2 focs

Lleoliad ffisegol | Physical location: ARCH/MSS (GB0210)

Iaith y deunydd | Language of the material:

Nodyn | Note [generalNote]:

Preferred citation: C2

Pwyntiau mynediad | Access points:

- Elections -- Wales -- Pembrokeshire. (pwnc) | (subject)
- Pembrokeshire (Wales) -- Politics and government -- 20th century (pwnc) | (subject)
- Wales -- Politics and government -- 20th century (pwnc) | (subject)
- Pembrokeshire. (lle) | (place)
- Pembrokeshire (Wales) (lle) | (place)

Trefniant | Arrangement:

Trefnwyd y bedair ffeil ar ddechrau'r gyfres yn gronolegol yn ôl y math o gofnodion gyda ffeil o effemera yn dilyn. Trefn wreiddiol o fewn y ffeiliau.

FFeil / rhestr eitemau | File / item list

Cod cyfeirnod | Reference code	Teitl | Title	Dyddiadau | Dates	Disgrifiad ffisegol | Physical description
C2/1 vtls004323445 (WlAbNL)0000323445	**File - Llyfr cofnodion**	1938-1945	1 gyfrol (1.5 cm.)
	Crëwr | Creator: Plaid Cymru. Rhanbarth Dyfed *Natur a chynnwys | Scope and content*: Llyfr cofnodion Pwyllgor Rhanbarth Dyfed o'r Blaid Genedlaethol, 1938-1945, ynghyd â chofnodion ar gyfer Cangen Abergwaun. *Nodyn | Note [generalNote]*: Preferred citation: C2/1 *Lleoliad ffisegol | Physical location*: ARCH/MSS (GB0210)		
C2/2 vtls004323448 (WlAbNL)0000323448	**File - Llyfr cofnodion**	1946-1947	1 gyfrol (0.5 cm. o destun)
	Crëwr | Creator: Plaid Cymru. Rhanbarth Dyfed *Natur a chynnwys | Scope and content*: Llyfr cofnodion Pwyllgor Rhanbarth Dyfed o'r Blaid Genedlaethol, 1946-1947. *Nodyn | Note [generalNote]*: Preferred citation: C2/2 *Lleoliad ffisegol | Physical location*: ARCH/MSS (GB0210)		
C2/3 vtls004323527 (WlAbNL)0000323527	**File - Llyfr aelodaeth**	1946-1957	1 gyfrol (0.5 cm.)
	Crëwr | Creator: Plaid Cymru. Cangen Abergwaun *Natur a chynnwys | Scope and content*: Llyfr yn cofnodi enwau aelodau Cangen Abergwaun o'r Blaid Genedlaethol a'u tanysgrifiadau misol, 1946-1953, ynghyd â nodyn ychwanegol gan D. J. Williams, 1957. *Nodyn | Note [generalNote]*: Preferred citation: C2/3 *Lleoliad ffisegol | Physical location*: ARCH/MSS (GB0210)		
C2/4 vtls004323452 (WlAbNL)0000323452	**File - Llyfr aelodaeth**	[1957]-1962	1 gyfrol (0.5 cm. o destun)

Crëwr | Creator:

Plaid Cymru. Cangen Abergwaun

Natur a chynnwys | Scope and content:

Llyfr yn cofnodi enwau aelodau Cangen Abergwaun o'r Blaid Genedlaethol a'u tanysgrifiadau misol, ynghyd â phapurau rhydd, [1957]-1962.

Nodyn | Note [generalNote]:

Preferred citation: C2/4

Lleoliad ffisegol | Physical location:

ARCH/MSS (GB0210)

C2/5 vtls004323524 (WlAbNL)0000323524	**File - Effemera gwleidyddol**	1922-1966	2 focs

Crëwr | Creator:

Jones, J. E. (John Edward), 1905-1970

Natur a chynnwys | Scope and content:

Papurau, 1922-1965, gan gynnwys taflen etholiadol William James Jenkins, ymgeisydd Llafur yn Etholiad Cyffredinol 1924; erthyglau printiedig, 1922-1924, yn allweddol i hanes cychwyn Plaid Genedlaethol Cymru; papurau'n ymwneud â materion ariannol fel Cronfa Gw#l Dewi a chyfraniadau Penfro; agendâu pwyllgor gwaith Rhanbarth Dyfed, 1938-1939; rhestr o'r Ysgolion Haf a gynhaliwyd, 1926-1955, a nodiadau am flynyddoedd cynnar Y Blaid Genedlaethol; llythyr, 1959, yn enw D. J. Williams yn apelio am gyfraniadau at gronfa Waldo Williams fel ymgeisydd cyntaf Plaid Cymru yn Sir Benfro'r flwyddyn honno a'i daflen etholiadol; copïau o gofrestr etholwyr Abergwaun, 1966, rhestr o aelodau'r Blaid Cangen Sir Benfro a rheolau'r etholiad; trefniadau adloniant yn Abergwaun i godi arian i'r Blaid; 'Llyfr canu Ysgol Haf y Blaid Genedlaethol 1933, Blaenau Ffestiniog', ynghyd â phapur a roddwyd gan J. E. Jones gyda'r teitl 'The present situation in Wales and the progress and task of the Welsh National Movement' mewn cyngres FUEN (Undeb Ffederal y Cenhedloedd Ewropeaidd) yn Leeuwarden, Yr Iseldiroedd.

Nodyn | Note [generalNote]:

Preferred citation: C2/5

Lleoliad ffisegol | Physical location:

ARCH/MSS (GB0210)

Cyfres | Series C3 vtls004324983 (WlAbNL)0000324983: Gwersi Cymraeg, anerchiadau a phregethau

Dyddiad | Date: [1913]-1961 (dyddiad creu) | (date of creation)

Natur a chynnwys | Scope and content:

Papurau, [1913]-1961, yn ymwneud â gweithgareddau cyhoeddus D. J. Williams fel athro ail iaith a phregethwr lleyg.

Disgrifiad ffisegol | Physical description: 3 bwndel

Lleoliad ffisegol | Physical location: ARCH/MSS (GB0210)

Iaith y deunydd | Language of the material:

Nodyn | Note [generalNote]:

Preferred citation: C3

Trefniant | Arrangement:

Trefnwyd yn dair ffeil yn ôl y math o weithiau gyda threfn wreiddiol oddi fewn y ffeiliau.

FFeil / rhestr eitemau | File / item list

Cod cyfeirnod | Reference code	Teitl | Title	Dyddiadau | Dates	Disgrifiad ffisegol | Physical description
C3/1 vtls004324990 (WlAbNL)0000324990	**File - Dosbarthiadau Cymraeg yn Abergwaun**	1920-1946	1 bwndel (2 cm.)
	Natur a chynnwys | Scope and content: Dau lyfr nodiadau, 1920-1921, a 1946-1947, yn ymwneud â dosbarthiadau Cymraeg a gynhaliwyd dan nawdd Prifysgol Cymru yno, ynghyd â thair gwers yn cynnwys ymarferion a luniwyd gan D. J. Williams ar sut i ysgrifennu stori fer ar gyfer Coleg Glynd#r, Caerdydd, 1949 [coleg yn dilyn cyrsiau drwy gyfrwng gohebiaeth]. *Nodyn | Note [generalNote]*: Preferred citation: C3/1 *Lleoliad ffisegol | Physical location*: ARCH/MSS (GB0210)		
C3/2 vtls004325057 (WlAbNL)0000325057	**File - Anerchiadau**	[1920]-1961	1 bwndel (1.5 cm.)
	Natur a chynnwys | Scope and content: Anerchiadau: 'Breuddwydio' a draddodwyd i Gymdeithas y Cymrodorion Bryste, 1924; 'The Welsh Ideal and the League of Nations' ac 'A ellir gwahanu crefydd oddiwrth wleidydiaeth', [1920]-[1961]; a phwyntiau ar gyfer anerchiadau gan gynnwys 'Diwylliant Sir Gaerfyrddin' i Aelwydydd yr Urdd yn y Cilgwyn, Castellnewydd Emlyn, 1949; 'Tri Syr Rhys o'r Cantref Mawr', 1955, Cymdeithas y Cymrodorion, Llundain, 1955, a Chaerdydd, 1956; a 'Cenedlaetholdeb yr Iddew' ar gyfer Cymanfa Dair Sirol yr Annibynwyr, 1958. *Nodyn | Note [generalNote]*: Preferred citation: C3/2 *Lleoliad ffisegol | Physical location*: ARCH/MSS (GB0210)		
C3/3 vtls004325438 (WlAbNL)0000325438	**File - Pregethau**	[1913]-[1920]	1 bwndel (5 cm.)
	Natur a chynnwys | Scope and content: Pregethau unigol a rhai mewn llyfrau nodiadau heb eu dyddio [ond credir eu bod yn deillio o'r flwyddyn 1913 pan oedd D. J. Williams yn ei drydedd flwyddyn yn y Brifysgol yn Aberystwyth a bu'n sefyll arholiad i bregethwyr lleyg], un ohonynt yn nodi lle bu'n pregethu, 1913-1914, ynghyd â llyfr nodiadau'n cynnwys pwyntiau a wnaed mewn Ysgol Haf yr [Ysgol Sul] yn Llanwrtyd, 1920. *Nodyn | Note [generalNote]*: Preferred citation: C3/3 *Lleoliad ffisegol | Physical location*:		

	ARCH/MSS (GB0210)		
C/1 vtls004323586 (WlAbNL)0000323586	**File - Cymrodorion Abergwaun** *Crëwr | Creator*: Cymdeithas Cymmrodorion Abergwaun *Natur a chynnwys | Scope and content*: Papurau, 1913-1964, gan gynnwys tocynnau aelodaeth a rhaglenni'r Gymdeithas, cofnodion a chyfrifon ariannol, 1920-1929, a phoster o gyngerdd 'Cyflwyno'r Delyn', 1949, yn Abergwaun. *Nodyn | Note [generalNote]*: Preferred citation: C/1 *Lleoliad ffisegol | Physical location*: ARCH/MSS (GB0210)	1913-1964	1 amlen (2 cm.)
C/2 vtls004323609 (WlAbNL)0000323609	**File - Fishguard Voluntary Workers' Committee** *Crëwr | Creator*: Fishguard Voluntary Workers' Committee *Natur a chynnwys | Scope and content*: Llyfr cofnodion y pwyllgor a rhai papurau rhydd, 1932-1933. D. J. Williams oedd yr Ysgrifennydd Anrhydeddus. Ceir torion o'r wasg yn cynnwys adroddiadau am y gwaith da yn lleol. *Nodyn | Note [generalNote]*: Preferred citation: C/2 *Lleoliad ffisegol | Physical location*: ARCH/MSS (GB0210)	1932-1933	1 gyfrol (1 cm.)

Is-fonds | Subfonds G vtls004322670 (WlAbNL)0000322670: Gweithiau llenyddol

Dyddiad | Date: [1916]-1969 (dyddiad creu) | (date of creation)

Natur a chynnwys | Scope and content:

Drafftiau a phroflenni o'i weithiau cyhoeddedig ac adolygiadau ohonynt, ynghyd â sgriptiau radio ac ysgrifau nas cyhoeddwyd, [1916]-1969.

Disgrifiad ffisegol | Physical description: 12 ffolder, 7 amlen, 9 fwndel, 9 cyfrol

Lleoliad ffisegol | Physical location: ARCH/MSS (GB0210)

Nodyn | Note [generalNote]:

Preferred citation: G

Trefniant | Arrangement:

Trefnwyd yn ddwy gyfres: gweithiau cyhoeddedig a gweithiau anghyhoeddedig yn ôl y math o weithiau.

Cyfres | Series G1 vtls004323118 (WlAbNL)0000323118: Gweithiau cyhoeddedig

Dyddiad | Date: [1949]-1968 (dyddiad creu) | (date of creation)

Natur a chynnwys | Scope and content:

Drafftiau a phroflenni o ran fwyaf o weithiau D. J. Williams, [1949]-1968, gan gynnwys ei weithiau hunangofiannol.

Disgrifiad ffisegol | Physical description: 9 ffolder, 7 amlen, 8 bwndel, 9 cyfrol

Lleoliad ffisegol | Physical location: ARCH/MSS (GB0210)

Iaith y deunydd | Language of the material:

Nodyn | Note [generalNote]:

Preferred citation: G1

Trefniant | Arrangement:

Trefnwyd yn bedair ffeil ar ddeg. Rhestrwyd yr wyth ffeil gyntaf yn ôl dyddiad cyhoeddi gyda ffeil o adolygiadau o'i weithiau eraill wedyn a ffeiliau eraill i ddilyn. Trefn wreiddiol o fewn y ffeiliau.

FFeil / rhestr eitemau | File / item list

Cod cyfeirnod | Reference code	Teitl | Title	Dyddiadau | Dates	Disgrifiad ffisegol | Physical description
G1/1 vtls004323123 (WlAbNL)0000323123	**File - Storïau'r Tir Du** *Crëwr | Creator*: Hughes, Thomas Rowland *Natur a chynnwys | Scope and content*: Drafftiau llawysgrif o'r storïau a gyhoeddwyd yn Storïau'r Tir Du yn 1949: 'Y gorlan glyd', 1948; 'Colbo Jones yn ymuno â'r fyddin', 1941, gyda llythyr oddi wrth Tom Parry, 1941, yn ei gwrthod am ei bod yn rhy hir, a llythyr oddi wrth T. Rowland Hughes, 1941, yn ei gwrthod am yr un rheswm; 'Y Capten a'r Genhadaeth Dramor' (teipysgrif), 1943; a 'Ceinwen', 1949. Ceir 'Meca'r Genedl' mewn rhifyn o'r Fflam, Nadolig 1946, wedi'i diwygio; ynghyd ag adolygiadau o'r gyfrol, 1950. *Nodyn | Note [generalNote]*: Preferred citation: G1/1 *Lleoliad ffisegol | Physical location*: ARCH/MSS (GB0210)	1941-1950	1 ffolder (1 cm.), 1 amlen (0.5 cm.)
G1/2 vtls004323128 (WlAbNL)0000323128	**File - Hen D# Ffarm** *Natur a chynnwys | Scope and content*: Drafft llawysgrif o Hen D# Ffarm a gyhoeddwyd yn 1953, ynghyd â llyfr nodiadau sy'n cynnwys crynodebau, 1952, fesul tudalen, o'r cynnwys, ac adolygiadau o'r gyfrol, 1953-1955. Rhestrwyd yr adolygwyr a'r manylion perthnasol ar yr amlen ganddo. Ceir nodyn ar ddiwedd y testun: 'Gorffennwyd ddydd Gwener Hydref 3 1952. Ail orffen ddydd Gwener Chwefror 13 1953'. *Nodyn | Note [generalNote]*:	[1952]-1955	1 bwndel (4 cm.), 1 gyfrol (0.5 cm. o destun), 1 amlen (0.5 cm.)

	Preferred citation: G1/2 *Lleoliad ffisegol | Physical location*: ARCH/MSS (GB0210)		
G1/3 vtls004323133 (WlAbNL)0000323133	**File - Mazzini: cenedlaetholwr, gweledydd, gwleidydd**	[1954]	1 ffolder (2.5 cm.), 1 bwndel (1 cm.), 8 llyfr nodiadau (7 cm.)
	Natur a chynnwys | Scope and content: Llawysgrif Mazzini: cenedlaetholwr, gweledydd, gwleidydd a gyhoeddwyd yn 1954 a phroflenni wedi'u cywiro, ynghyd â nodiadau ymchwil o waith Gwilym Oswald Griffith, Mazzini: prophet of modern Europe (Llundain, 1932) a hefyd o Essays: selected from the writings, literary, political, and religious, of Joseph Mazzini. *Nodyn | Note [generalNote]*: Preferred citation: G1/3 *Lleoliad ffisegol | Physical location*: ARCH/MSS (GB0210)		
G1/4 vtls004323138 (WlAbNL)0000323138	**File - Yn Chwech ar Hugain Oed**	1958-1960	5 bwndel (22.5 cm.)
	Crëwr | Creator: Bowen, D. J. (David James), 1925- *Natur a chynnwys | Scope and content*: Drafft llawysgrif, 1958, Yn Chwech ar Hugain Oed a gyhoeddwyd yn 1959; proflenni o benodau 1-2, ynghyd â phroflen o'r atodiad 'Ar hyd a lled y Cantref Mawr' nas cyhoeddwyd; proflenni tudalen a hirion wedi'u cywiro gan D. J. Bowen ac adolygiadau, 1959-1960, gan gynnwys un Dafydd Jenkins a ddarlledwyd ar 'Newydd o'r wasg' ar y BBC, 1959. *Nodyn | Note [generalNote]*: Preferred citation: G1/4 *Lleoliad ffisegol | Physical location*: ARCH/MSS (GB0210)		
G1/5 vtls004323147 (WlAbNL)0000323147	**File - The Old Farmhouse**	1960-1962	3 amlen (4.5 cm.)
	Crëwr | Creator: Williams, Waldo, 1904-1971. *Natur a chynnwys | Scope and content*: Llawysgrif cyfieithiad Waldo Williams o Hen D# Ffarm (Aberystwyth, 1953) a gomisiynwyd gan UNESCO; proflenni tudalen wedi'u cywiro a nodiadau i'r teipydd; gohebiaeth, 1960-1961, yn ymwneud â chyhoeddi The old farmhouse yn 1960, gan gynnwys llythyrau oddi wrth y cyhoeddwyr George G. Harrap, Llundain, a breindaliadau am y chwech mis cyntaf, 1962; llythyrau oddi wrth Gwasg Gomer, 1960-1961; llythyrau oddi wrth Syr Ben [Bowen Thomas], 1960; ynghyd ag adolygiadau o'r gyfrol, 1962. *Nodyn | Note [generalNote]*: Preferred citation: G1/5 *Lleoliad ffisegol | Physical location*: ARCH/MSS (GB0210)		

G1/6 vtls004323156 (WlAbNL)0000323156	**File - Y Bod Cenhedlig**	1925-[1962]	1 amlen (2 cm.), 1 ffolder (0.5 cm.), 1 bwndel (2 cm.)
	Crëwr | Creator: Russell, Diarmuid, d. 1973 *Natur a chynnwys | Scope and content*: Llawysgrif a phroflenni Y Bod Cenhedlig a gyhoeddwyd yn 1963, sef cyfieithiad o A. E. [G. W. Russell], The National Being a gyhoeddwyd yn 1916 gyda rhagymadrodd gan D. J. Williams; llythyrau, 1962, yn ymwneud â'r hawl i drosi'r gwaith i Gymraeg, gan gynnwys llythyr oddi wrth Diarmuid Russell [mab A. E.]; a nodiadau, 1925, o A. E., Co-operation and Nationality (Dulyn, 1912), a, 1960, o John Eglinton, A Memoir of A. E.. *Nodyn | Note [generalNote]*: Preferred citation: G1/6 *Lleoliad ffisegol | Physical location*: ARCH/MSS (GB0210)		
G1/7 vtls004323157 (WlAbNL)0000323157	**File - Detholiad o Storïau'r Tir**	[1966]	1 bwndel (2 cm.)
	Natur a chynnwys | Scope and content: Proflenni Detholiad o Storïau'r Tir a gyhoeddwyd yn 1966 heb fawr ddim cywiriadau. *Nodyn | Note [generalNote]*: Preferred citation: G1/7 *Lleoliad ffisegol | Physical location*: ARCH/MSS (GB0210)		
G1/8 vtls004323159 (WlAbNL)0000323159	**File - Codi'r Faner**	[1968]	1 ffolder (1 cm.)
	Natur a chynnwys | Scope and content: Llawysgrif a phroflenni Codi'r Faner (Caerdydd, 1968) wedi'u cywiro. *Nodyn | Note [generalNote]*: Preferred citation: G1/8 *Lleoliad ffisegol | Physical location*: ARCH/MSS (GB0210)		
G1/9 vtls004323271 (WlAbNL)0000323271	**File - Adolygiadau o'i weithiau eraill**	1929-1965	1 ffolder (0.5 cm.)
	Natur a chynnwys | Scope and content: Torion o'r wasg yn cynnwys adolygiadau o'i gyfrolau A. E. a Chymru (Aberystwyth, 1929); Hen Wynebau (Aberystwyth, 1934); Storïau'r Tir Glas (Aberystwyth, 1936); Storïau'r Tir Coch (Aberystwyth, 1941); Storïau'r Tir (Aberystwyth, 1966); gwerthfawrogiad Dafydd Jenkins o'r Gyfrol Deyrnged i D. J. Williams a gyhoeddwyd yn 1965 o'r rhaglen radio 'Byd Llyfrau'; ynghyd ag adolygiadau o Straeon ac Ysgrifau Buddugol yn Eisteddfod Castell Nedd a gyhoeddwyd yn 1934 sy'n cynnwys ei dair stori fer a beirniadaeth Kate Roberts ar gystadleuaeth y stori fer yn Eisteddfod Genedlaethol Caernarfon 1935. -- Nodwyd ffynhonnell a dyddiad yr adolygiadau gan D. J. Williams ar yr amlenni. *Nodyn | Note [generalNote]*: Preferred citation: G1/9		

	Lleoliad ffisegol | Physical location: ARCH/MSS (GB0210)		
G1/10 vtls004325304 (WlAbNL)0000325304	**File - Storïau byrion**	[1916]-[1954]	2 ffolder (1.5 cm.)
	Crëwr | Creator: Jenkins, Dafydd *Natur a chynnwys | Scope and content*: 'Y Gaseg ddu' a gyhoeddwyd yn Cymru, 1916; 'Cadw'r mis', Cymru, 1918, gyda dwy erthygl 'John Jones', The Welsh Outlook, 1921, a 'Wales-its politics and no politics, The Welsh Outlook, 1922 wedi'u rhwymo mewn un gyfrol; 'Bedd [ei] Mamgu', [Baner ac Amserau Cymru, Rhagfyr 1925] (llawysgrif a theipysgrif); 'Blwyddyn lwyddiannus' a 'Dros y Bryniau Tywyll Niwlog', [Storïau'r Tir Glas, 1936]; 'Cysgod Troedigaeth' [Storïau'r Tir Coch, 1941]; 'Y Capten a'r Genhadaeth Dramor' a Pumed Llyfr Anrheg Haf 1945 yn ei chynnwys; 'The court cupboard', cyfieithiad Dafydd Jenkins o 'Y cwpwrdd tridarn' mewn proflenni, a chopi o Wales, Rhagfyr 1945, yn ei chynnwys; a llyfr nodiadau yn cynnwys drafftiau o 'Y Mitsiwr' [a gyhoeddwyd fel 'Ochor draw'r ''mini''' yn Y Ford Gron, 1934, a gyda'r teitl 'Un o w#r ochr draw'r mini' fel stori fer fuddugol Eisteddfod Genedlaethol Castell Nedd 1934 a hefyd yn Storïau'r Tir Glas yn 1936] a theipysgrif yr ail stori; 'Y gagendor' [Yr Efrydydd, 1924]; a 'Dychymyg Cymru' ?nas cyhoeddwyd. Ceir hefyd feirniadaeth D. J. Williams ar y stori fer yn Eisteddfod Genedlaethol Ystradgynlais 1954. *Nodyn | Note [generalNote]*: Preferred citation: G1/10 *Lleoliad ffisegol | Physical location*: ARCH/MSS (GB0210)		
G1/11 vtls004323314 (WlAbNL)0000323314	**File - Ysgrifau wedi'u cyhoeddi**	[1923]-[1962]	1 ffolder (1 cm.)
	Natur a chynnwys | Scope and content: Yn eu plith ceir 'The secondary school in Wales', The Welsh Outlook, 1923 (llawysgrif a theipysgrif); 'Compulsory Welsh for matriculation', The Welsh Outlook, 1925 (drafftiau); 'Marw arwr ifanc (Gair o goffa am Mr H. R. Jones, Trefnydd cyntaf y Blaid Genedlaethol a fu farw'n ddiweddar yn 36 oed)' yn [1930], [Y Ddraig Goch, Awst 1930]; 'Dau ddehonglydd Cymru' [cyhoeddwyd dan y teitl 'Y ddau ddewis' yn W. T. Pennar Davies, Saunders Lewis: ei feddwl a'i waith (Dinbych, 1950)]; ynghyd â theipysgrifau erthyglau a gyhoeddwyd mewn papurau newydd a 'Neges D. J. Williams yn Eisteddfod Genedlaethol Llanelli', [Y Ddraig Goch, Medi 1962]. *Nodyn | Note [generalNote]*: Preferred citation: G1/11 *Lleoliad ffisegol | Physical location*: ARCH/MSS (GB0210)		
G1/12 vtls004324634 (WlAbNL)0000324634	**File - Erthyglau**	1922-1941	1 amlen (0.5 cm.)
	Natur a chynnwys | Scope and content: Ymhlith y torion ceir 'The Labour Candidature: an appeal to the Electorate of Pembrokeshire', 1922, a gyhoeddwyd yn nhri o bapurau lleol y sir, ynghyd â fersiwn llawysgrif; 'A Welsh state. The new Nationalism', South Wales News, 1924; 'Carmarthen Borough Education Committee and the Welsh language', llythyr at olygydd The Welshman, 1924; 'Nodion y Cymro a'r Blaid Genedlaethol', The Labour News, 1925; 'The new Welsh Nationalism', Manchester Guardian, 1926; a 'Sir Gaerfyrddin-ar ddiwrnod garw', Heddiw, Hydref-Tachwedd 1941.		

	Nodyn | Note [generalNote]: Preferred citation: G1/12 *Lleoliad ffisegol | Physical location*: ARCH/MSS (GB0210)		
G1/13 vtls004323393 (WlAbNL)0000323393	**File - Ysgrifau ar thema cenedlaethol**	1924-1946	1 ffolder (0.5 cm.)
	Natur a chynnwys | Scope and content: Ceir llythyr, 1944, oddi wrth D. J. Williams at Prosser Rhys yn amgau yr ysgrifau y bwriadwyd eu cyhoeddi yn un gyfrol, a llythyr, 1946, oddi wrth J. D. Lewis a'i Feibion yn eu dychwelyd ato wedi iddynt brynu Gwasg Aberystwyth yn dilyn marwolaeth Prosser Rhys. Yn eu plith ceir 'Teyrnas Dduw' a 'Y Mawr a'r Bach yn y Greadigaeth', Yr Efrydydd, 1924; 'De Valera', Y Darian, Ebrill 1924; 'Ffantasi ar Oronwy Owen' [yn wreiddiol sgript radio 'Beth petasai Goronwy Owen wedi ei wneud yn Esgob?', 1938, a gyhoeddwyd yn Heddiw, Rhagfyr 1938]; 'Beth sy'n bod ar yr Hen Gorff?', Y Faner, Ionawr 1941; 'Sir Gaerfyrddin-ar ddiwrnod garw', Heddiw, Hydref-Tachwedd 1941; a 'Y ddau genedlaetholdeb yng Nghymru', [Y Llenor, 1944]. *Nodyn | Note [generalNote]*: Preferred citation: G1/13 *Lleoliad ffisegol | Physical location*: ARCH/MSS (GB0210)		
G1/14 vtls004324738 (WlAbNL)0000324738	**File - Gwerthiant llyfrau**	1934-1968	1 ffolder (0.5 cm.)
	Crëwr | Creator: Gwasg Gomer *Natur a chynnwys | Scope and content*: Cyfrifon gwerthiant, breindaliadau a thaliadau perfformio, 1934-1968, oddi wrth Gwasg Aberystwyth a Gwasg Gomer. *Nodyn | Note [generalNote]*: Preferred citation: G1/14 *Lleoliad ffisegol | Physical location*: ARCH/MSS (GB0210)		

Cyfres | Series G2 vtls004323330 (WlAbNL)0000323330: Gweithiau anghyhoeddedig

Dyddiad | Date: [1921]-[1954] (dyddiad creu) | (date of creation)

Natur a chynnwys | Scope and content:

Ysgrifau ac erthyglau nas cyhoeddwyd a sgriptiau o'i waith a ddarlledwyd ar y radio, [1921]-[1954]. Cyhoeddwyd rhai o'r storïau hyn a ddarlledwyd, fodd bynnag, yn ddiweddarach, yn ei gyfrolau o storïau byrion.

Disgrifiad ffisegol | Physical description: 3 ffolder, 1 bwndel

Lleoliad ffisegol | Physical location: ARCH/MSS (GB0210)

Iaith y deunydd | Language of the material:

Nodyn | Note [generalNote]:

Preferred citation: G2

Trefniant | Arrangement:

Trefnwyd yn bedair ffeil yn gronolegol. Trefn wreiddiol o fewn y ffeiliau.

FFeil / rhestr eitemau | File / item list

Cod cyfeirnod | Reference code	Teitl | Title	Dyddiadau | Dates	Disgrifiad ffisegol | Physical description
G2/1 vtls004323350 (WlAbNL)0000323350	**File - Ysgrifau** *Crëwr | Creator*: Edwards, Ifan ab Owen, 1895-1970 *Natur a chynnwys | Scope and content*: Yn eu plith mae erthygl 'Ich Dien' a fwriadwyd ei chyhoeddi yn Y Wawr; 'Y ffreshwr' gyda llythyr, 1921, oddi wrth Syr Ifan ab Owen Edwards yn amgaeedig yn dychwelyd y gwaith iddo; 'Oer yw'r rhew ac oer yw'r eira', [1954]; 'A Welsh nationalist looks in the mirror' (i'r Drych); erthyglau a wrthodwyd gan y wasg; a llythyr, 1946, a anfonodd at olygydd y Peace News. *Nodyn | Note [generalNote]*: Preferred citation: G2/1 *Lleoliad ffisegol | Physical location*: ARCH/MSS (GB0210)	[1921]-[1954]	1 ffolder (0.5 cm.)
G2/2 vtls004323372 (WlAbNL)0000323372	**File - Sgriptiau radio** *Crëwr | Creator*: Wil Ifan, 1883-1968 *Natur a chynnwys | Scope and content*: Sgriptiau, [1935]-[1954], gan gynnwys 'Beni Bwlch y Mynydd', 1935 (teipysgrif a llawysgrif); 'Shemi wad', sgwrs gan Bili John a D. J. Williams, 1936, a cherdyn post o Shemi Wade, Wdig, o Sain Ffagan; 'Storiau'r Môr', 1936, gyda llythyr oddi wrth T. Rowland Hughes; 'Hen wag o Abergwaun', 1938; 'Pwll yr Heyrn', 1938 [cyhoeddwyd yn Storïau'r Tir Coch]; 'Dychangerddi Letys Heti', [cyhoeddwyd yn y County Echo yn 1939]; 'Crechy Dindon', 1939 [cyhoeddwyd yn Storïau'r Tir Coch], ynghyd â fersiwn llawysgrif, cyfieithiad Wil Ifan o'r stori i'r Saesneg ac amlinelliad, 1938, o'r stori gyda'r teitl 'Cydwybod crychydd'; 'Y capten a'r genhadaeth dramor', 1946 [cyhoeddwyd yn Storïau'r Tir Du]; 'Tegwch bro' (Rhydcymerau), 1946, gyda chyfraniad ganddo; 'Abergwaun', 1948, gyda sylwadau Elwyn Evans; 'Pan oeddwn fachgen', [1950]; 'Pum g#r ... pum plwy', 1950; stori 'Melchidesec y môr' yn ei law a ddychwelwyd gan T. Rowland Hughes yn 1943 am ei bod yn rhy hir, ynghyd â 'D. J. Williams'. Gwerthfawrogiad gan Saunders Lewis, 1954, gyda llythyr, 1954, oddi wrth Aneirin Talfan Davies. *Nodyn | Note [generalNote]*: Preferred citation: G2/2 *Lleoliad ffisegol | Physical location*: ARCH/MSS (GB0210)	[1935]-[1954]	1 bwndel (5.5 cm.)

G2/3 vtls004323374 (WlAbNL)0000323374	**File - Storïau byrion anghyflawn** *Natur a chynnwys | Scope and content*: Gwaith heb ei orffen gan gynnwys stori'n ymwneud â Merched Beca, 1934; ysgerbwd stori fer 'Y cymun', 1938; ysgerbwd stori 'Y Darn', 1938; 'Y modd yr aeth Dyn yn Epa. Ffantasi a sgrifennwyd yfory', 1940, a fwriadwyd ei chynnwys yn Storïau'r Tir Coch, [1941]. *Nodyn | Note [generalNote]*: Preferred citation: G2/3 *Lleoliad ffisegol | Physical location*: ARCH/MSS (GB0210)	1934-1941	1 ffolder (0.5 cm.)
G2/4 vtls004327217 (WlAbNL)0000327217	**File - Manion** *Natur a chynnwys | Scope and content*: Nodiadau amrywiol ac erthyglau ar eu hanner, [1939]-[1950]. *Nodyn | Note [generalNote]*: Preferred citation: G2/4 *Lleoliad ffisegol | Physical location*: ARCH/MSS (GB0210)	[1939]-[1950]	1 ffolder (0.5 cm.)

Is-fonds | Subfonds S vtls004322684 (WlAbNL)0000322684: Papurau Siân Williams

Crëwr | Creator: Williams, Siân, 1884-1965

Dyddiad | Date: [1866]-1965 (dyddiad creu) | (date of creation)

Natur a chynnwys | Scope and content:

Papurau Siân Williams, [1866]-1965, yn cynnwys llythyrau oddi wrth aelodau o'i theulu; llythyrau a dderbyniodd tra roedd ei g#r D. J. Williams yng ngharchar Wormwood Scrubs, 1936-1937; ei dyddiaduron, 1910-1964; a phapurau teuluol.

Disgrifiad ffisegol | Physical description: 10 ffolder, 31 cyfrol, 4 bwndel, 1 amlen, 1 daflen

Lleoliad ffisegol | Physical location: ARCH/MSS (GB0210)

Nodyn | Note [generalNote]:

Preferred citation: S

Pwyntiau mynediad | Access points:

- Williams, Siân, 1884-1965 -- Archives. (pwnc) | (subject)

Trefniant | Arrangement:

Trefnwyd yn dair cyfres: llythyrau teuluol, llythyrau eraill a dyddiaduron; ac yn bum ffeil: tystysgrifau, llyfrau nodiadau, papurau teuluol, cofrestr aelodau [Eglwys Bryngwenith] a llyfr cofnodion Pwyllgor yr Orsedd Eisteddfod Genedlaethol Abergwaun 1936.

Cyfres | Series S1 vtls004322685 (WlAbNL)0000322685: Llythyrau teuluol

Dyddiad | Date: 1902-[1959] (dyddiad creu) | (date of creation)

Natur a chynnwys | Scope and content:

Llythyrau, 1902-[1959], a dderbyniodd Siân Williams oddi wrth ei rhieni, ei brawd Eben Evans a'i chwiorydd, a'i thad-cu Rees Davies.

Disgrifiad ffisegol | Physical description: 1 bwndel, 2 ffolder, 1 amlen

Lleoliad ffisegol | Physical location: ARCH/MSS (GB0210)

Iaith y deunydd | Language of the material:

Nodyn | Note [generalNote]:

Preferred citation: S1

Trefniant | Arrangement:

Trefnwyd yn bedair ffeil. Trefnwyd y ffeiliau a chynnwys pob ffeil yn nhrefn amser.

FFeil / rhestr eitemau | File / item list

Cod cyfeirnod | Reference code	Teitl | Title	Dyddiadau | Dates	Disgrifiad ffisegol | Physical description
S1/1 vtls004322714 (WlAbNL)0000322714	**File - Llythyrau oddi wrth ei rhieni** *Natur a chynnwys | Scope and content*: Llythyrau, 1902-[1932], oddi wrth y Parch. a Mrs Dan Evans, rhieni Siân Williams, ati yn Aberystwyth, yng Nghaerdydd, Beulah ac Abergwaun, yn trafod materion teuluol. *Nodyn | Note [generalNote]*: Preferred citation: S1/1 *Lleoliad ffisegol | Physical location*: ARCH/MSS (GB0210)	1902-1932	1 bwndel (5 cm.)
S1/2 vtls004322783 (WlAbNL)0000322783	**File - Llythyrau oddi wrth ei brawd** *Natur a chynnwys | Scope and content*: Llythyrau, 1902-[1915], oddi wrth Eben Evans, ynghyd â llythyrau, [1916]-[1917], oddi wrth ei wraig Marie yn ymwneud â'u pryder am ddiogelwch Eben. Yr oedd Eben yn athro yn Llundain ond collodd ei fywyd yn Ffrainc. *Nodyn | Note [generalNote]*: Preferred citation: S1/2 *Lleoliad ffisegol | Physical location*: ARCH/MSS (GB0210)	1908-1917	1 ffolder (0.5 cm.)

S1/3 vtls004322793 (WlAbNL)0000322793	**File - Llythyrau teuluol eraill**	1902-[1959]	1 ffolder (0.5 cm.)

Crëwr | Creator:

Wil Ifan, 1883-1968

Natur a chynnwys | Scope and content:

Llythyrau, 1902-[1959], at Siân Williams, oddi wrth D. J. Williams, ei brodyr a'i chwiorydd Magi, Anna, Dai a Wil Ifan, yn ymwneud â materion teuluol, ynghyd â llythyr, 1904, oddi wrth y [Parch. Dan Evans] at ei briod a'i blant, o ysbyty yn Abertawe, yn ymwneud â salwch eu mab Evan.

Nodyn | Note [generalNote]:

Preferred citation: S1/3

Lleoliad ffisegol | Physical location:

ARCH/MSS (GB0210)

S1/4 vtls004322801 (WlAbNL)0000322801	**File - Llythyrau oddi wrth ei thad-cu**	1908-1916	1 amlen (0.5 cm.)

Natur a chynnwys | Scope and content:

Llythyrau, 1908-1916, oddi wrth Rees Davies yn Aberdâr at ei wyres.

Nodyn | Note [generalNote]:

Preferred citation: S1/4

Lleoliad ffisegol | Physical location:

ARCH/MSS (GB0210)

Cyfres | Series S2 vtls004322855 (WlAbNL)0000322855: Llythyrau eraill

Dyddiad | Date: [1866]-1965 (dyddiad creu) | (date of creation)

Natur a chynnwys | Scope and content:

Llythyrau a ysgrifennwyd at Siân Williams, [1866]-1965, oddi wrth ei chyfeillion ac yn ystod carchariad ei g#r, 1936-1937.

Disgrifiad ffisegol | Physical description: 6 ffolder

Lleoliad ffisegol | Physical location: ARCH/MSS (GB0210)

Iaith y deunydd | Language of the material:

Nodyn | Note [generalNote]:

Preferred citation: S2

Pwyntiau mynediad | Access points:

- Prisoners' spouses -- Wales -- Correspondence. (pwnc) | (subject)

Trefniant | Arrangement:

Trefnwyd yn chwe ffeil yn nhrefn amser. Trefn wreiddiol o fewn y ffeiliau (trefnwyd S2/3-S2/6 yn nhrefn y wyddor).

Disgrifiadau deunydd | Related material:

Ceir llythyrau oddi wrth D. J. Williams a ysgrifennwyd o Wormwood Scrubs at ei wraig a llythyrau oddi wrthi hi ato ef yn C1/4.

FFeil / rhestr eitemau | File / item list

Cod cyfeirnod | Reference code	Teitl | Title	Dyddiadau | Dates	Disgrifiad ffisegol | Physical description
S2/1 vtls004322864 (WlAbNL)0000322864	**File - Llythyrau oddi wrth gyfeillion**	[1866]-1965	1 ffolder (0.25 cm.)

Crëwr | Creator:

Jones, Michael D. (Michael Daniel), 1822-1898

Natur a chynnwys | Scope and content:

Llythyrau, [1916]-1965, gan gynnwys rhai yn cydymdeimlo â hi adeg marwolaeth ei brawd Eben a hefyd llythyrau'n dymuno'n dda iddi ar ei phriodas yn 1925. Yn ogystal ceir llythyrau y tybir ei bod wedi'u hetifeddu, gan gynnwys tri llythyr, [1866x1895], a llythyr oddi wrth M[ichael] D. Jones o'r Bala, 1885, at gyfaill.

Nodyn | Note [generalNote]:

Preferred citation: S2/1

Lleoliad ffisegol | Physical location:

ARCH/MSS (GB0210)

Cod cyfeirnod | Reference code	Teitl | Title	Dyddiadau | Dates	Disgrifiad ffisegol | Physical description
S2/2 vtls004322870 (WlAbNL)0000322870	**File - Llythyrau oddi wrth Ezra Owen**	1910-1916	3 bwndel (26 cm.), 1 daflen (0.5 cm.)

Natur a chynnwys | Scope and content:

Llythyrau, 1910-1916, oddi wrth ei chyfaill agos y Corporal Ezra Ewart Owen, ynghyd â thaflen brintiedig y gwasanaeth coffa a gynhaliwyd iddo yn Eglwys MC Grove Place, Port Talbot, Medi 1916. Collodd ei fywyd ar faes y gad yn Ffrainc

Nodyn | Note [generalNote]:

Preferred citation: S2/2

Lleoliad ffisegol | Physical location:

ARCH/MSS (GB0210)

Cod cyfeirnod | Reference code	Teitl | Title	Dyddiadau | Dates	Disgrifiad ffisegol | Physical description
S2/3 vtls004322874 (WlAbNL)0000322874	**File - Llythyrau 1936-1937**	1936-1937	1 ffolder (0.25 cm.)

Crëwr | Creator:

Daniel, John Edward, 1902-1962

Natur a chynnwys | Scope and content:

Llythyrau, 1936-1937, a dderbyniodd cyn ac yn ystod cyfnod D. J. Williams yng ngharchar Wormwood Scrubs, gan gynnwys rhai oddi wrth J. E. Daniel (1), Cassie [Davies] (5), George M. Ll. Davies (4), [William Evans], 'Wil Ifan' (5) a W. J. Gruffydd (1).

Nodyn | Note [generalNote]:

Preferred citation: S2/3

Lleoliad ffisegol | Physical location:

ARCH/MSS (GB0210)

S2/4 vtls004322964 (WlAbNL)0000322964	**File - Llythyrau 1936-1937**	1936-1937	1 ffolder (0.5 cm.)

Crëwr | Creator:

Jacob, H. T. (Henry Thomas), 1864-1957

Natur a chynnwys | Scope and content:

Llythyrau, 1936-1937, a dderbyniodd cyn ac yn ystod cyfnod D. J. Williams yng ngharchar Wormwood Scrubs, gan gynnwys rhai oddi wrth H. T. Jacob (2), Dafydd Jenkins (4), A. Gray Jones (12), ysgrifennydd cynorthwyol gyda undeb athrawon yn ymladd achos D. J. Williams gyda'r awdurdodau addysg, Dr Gwenan Jones (1), Gwilym R. Jones (1), Idwal [Jones] (2), J. E. Jones (13), a [D.] Myrddin Lloyd (2), ynghyd â'i adolygiad o Storïau'r Tir Glas a ymddangosodd yn y Western Telegraph and Times.

Nodyn | Note [generalNote]:

Preferred citation: S2/4

Lleoliad ffisegol | Physical location:

ARCH/MSS (GB0210)

S2/5 vtls004323089 (WlAbNL)0000323089	**File - Llythyrau 1936-1937**	1936-1937	1 ffolder (0.5 cm.)

Crëwr | Creator:

Dyfnallt, 1873-1956

Natur a chynnwys | Scope and content:

Llythyrau, 1936-1937, a dderbyniodd cyn ac yn ystod cyfnod D. J. Williams yng ngharchar Wormwood Scrubs, gan gynnwys rhai oddi wrth J. Dyfnallt Owen (1), Caradog Prichard (1), Prosser Rhys (1), Kate [Roberts] (2), Ben Bowen Thomas (10), ynghyd â thri llythyr oddi wrth lywodraethwr y carchar.

Nodyn | Note [generalNote]:

Preferred citation: S2/5

Lleoliad ffisegol | Physical location:

ARCH/MSS (GB0210)

S2/6 vtls004323090 (WlAbNL)0000323090	**File - Llythyrau 1936-1937**	1936-1937	1 ffolder (0.5 cm.)

Natur a chynnwys | Scope and content:

Llythyrau, 1936-1937, a dderbyniodd cyn ac yn ystod cyfnod D. J. Williams yng ngharchar Wormwood Scrubs, oddi wrth unigolion anhysbys.

Nodyn | Note [generalNote]:

Preferred citation: S2/6

Lleoliad ffisegol | Physical location:

ARCH/MSS (GB0210)

Cyfres | Series S3 vtls004323102 (WlAbNL)0000323102: Dyddiaduron

Dyddiad | Date: 1910-1964 (dyddiad creu) | (date of creation)

Natur a chynnwys | Scope and content:

Dyddiaduron, 1910-1964, yn trafod materion fel ei swydd fel athrawes a phrifathrawes.

Disgrifiad ffisegol | Physical description: 27 cyfrol

Lleoliad ffisegol | Physical location: ARCH/MSS (GB0210)

Iaith y deunydd | Language of the material:

Welsh

Nodyn | Note [generalNote]:

Preferred citation: S3

Pwyntiau mynediad | Access points:

- Williams, Siân, 1884-1965 -- Diaries. (pwnc) | (subject)
- Women -- Wales -- Diaries (pwnc) | (subject)

Trefniant | Arrangement:

Trefnwyd yn bedair ffeil ar hugain yn gronolegol.

FFeil / rhestr eitemau | File / item list

Cod cyfeirnod | Reference code	Teitl | Title	Dyddiadau | Dates	Disgrifiad ffisegol | Physical description
S3/1 vtls004323163 (WlAbNL)0000323163	**File - Dyddiadur** *Nodyn | Note [generalNote]*: Preferred citation: S3/1 *Lleoliad ffisegol | Physical location*: ARCH/MSS (GB0210)	1910	1.5 cm.
S3/2 vtls004323165 (WlAbNL)0000323165	**File - Dyddiadur** *Nodyn | Note [generalNote]*: Preferred citation: S3/2 *Lleoliad ffisegol | Physical location*: ARCH/MSS (GB0210)	1912	1.5 cm.
S3/3 vtls004323166 (WlAbNL)0000323166	**File - Dyddiadur** *Nodyn | Note [generalNote]*: Preferred citation: S3/3 *Lleoliad ffisegol | Physical location*: ARCH/MSS (GB0210)	1913	1 cm.
S3/4 vtls004323167 (WlAbNL)0000323167	**File - Dyddiadur** *Nodyn | Note [generalNote]*: Preferred citation: S3/4	1914	1.5 cm.

	Lleoliad ffisegol | Physical location: ARCH/MSS (GB0210)		
S3/5 vtls004323169 (WlAbNL)0000323169	**File - Dyddiadur** *Nodyn | Note [generalNote]*: Preferred citation: S3/5 *Lleoliad ffisegol | Physical location*: ARCH/MSS (GB0210)	1915	1.5 cm.
S3/6 vtls004323170 (WlAbNL)0000323170	**File - Dyddiadur** *Nodyn | Note [generalNote]*: Preferred citation: S3/6 *Lleoliad ffisegol | Physical location*: ARCH/MSS (GB0210)	1925	2 cm.
S3/7 vtls004323171 (WlAbNL)0000323171	**File - Dyddiadur** *Nodyn | Note [generalNote]*: Preferred citation: S3/7 *Lleoliad ffisegol | Physical location*: ARCH/MSS (GB0210)	1927	2 gyfrol (2.5 cm.)
S3/8 vtls004323172 (WlAbNL)0000323172	**File - Dyddiadur** *Nodyn | Note [generalNote]*: Preferred citation: S3/8 *Lleoliad ffisegol | Physical location*: ARCH/MSS (GB0210)	1929	1 cm.
S3/9 vtls004323173 (WlAbNL)0000323173	**File - Dyddiadur** *Nodyn | Note [generalNote]*: Preferred citation: S3/9 *Lleoliad ffisegol | Physical location*: ARCH/MSS (GB0210)	1930	1.5 cm.
S3/10 vtls004323174 (WlAbNL)0000323174	**File - Dyddiadur** *Nodyn | Note [generalNote]*: Preferred citation: S3/10 *Lleoliad ffisegol | Physical location*: ARCH/MSS (GB0210)	1931	1 cm.

S3/11 vtls004323175 (WlAbNL)0000323175	**File - Dyddiadur** *Nodyn | Note [generalNote]*: Preferred citation: S3/11 *Lleoliad ffisegol | Physical location*: ARCH/MSS (GB0210)	1932	2 cm.
S3/12 vtls004323176 (WlAbNL)0000323176	**File - Dyddiadur** *Nodyn | Note [generalNote]*: Preferred citation: S3/12 *Lleoliad ffisegol | Physical location*: ARCH/MSS (GB0210)	1933	2.5 cm.
S3/13 vtls004324840 (WlAbNL)0000324840	**File - Dyddiadur** *Nodyn | Note [generalNote]*: Preferred citation: S3/13 *Lleoliad ffisegol | Physical location*: ARCH/MSS (GB0210)	1937	2 gyfrol (2.5 cm.)
S3/14 vtls004324842 (WlAbNL)0000324842	**File - Dyddiadur** *Nodyn | Note [generalNote]*: Preferred citation: S3/14 *Lleoliad ffisegol | Physical location*: ARCH/MSS (GB0210)	1939	1.5 cm.
S3/15 vtls004324845 (WlAbNL)0000324845	**File - Dyddiadur** *Nodyn | Note [generalNote]*: Preferred citation: S3/15 *Lleoliad ffisegol | Physical location*: ARCH/MSS (GB0210)	1943-1944	0.5 cm.
S3/16 vtls004324847 (WlAbNL)0000324847	**File - Dyddiadur** *Nodyn | Note [generalNote]*: Preferred citation: S3/16 *Lleoliad ffisegol | Physical location*: ARCH/MSS (GB0210)	1946	0.5 cm.
S3/17 vtls004324848 (WlAbNL)0000324848	**File - Dyddiadur**	1947	0.5 cm.

	Nodyn | Note [generalNote]: Preferred citation: S3/17 *Lleoliad ffisegol | Physical location*: ARCH/MSS (GB0210)		
S3/18 vtls004324851 (WlAbNL)0000324851	**File - Dyddiadur**	1948	2 gyfrol (2 cm.)
	Natur a chynnwys | Scope and content: Mae un o'r dyddiaduron ar gyfer 1928 yn wreiddiol ond fe'i defnyddiwyd ar gyfer 1948. *Nodyn | Note [generalNote]*: Preferred citation: S3/18 *Lleoliad ffisegol | Physical location*: ARCH/MSS (GB0210)		
S3/19 vtls004324859 (WlAbNL)0000324859	**File - Dyddiadur**	1949	1 cm.
	Nodyn | Note [generalNote]: Preferred citation: S3/19 *Lleoliad ffisegol | Physical location*: ARCH/MSS (GB0210)		
S3/20 vtls004324860 (WlAbNL)0000324860	**File - Dyddiadur**	1950	1.5 cm.
	Nodyn | Note [generalNote]: Preferred citation: S3/20 *Lleoliad ffisegol | Physical location*: ARCH/MSS (GB0210)		
S3/21 vtls004324862 (WlAbNL)0000324862	**File - Dyddiadur**	1952	1 cm.
	Nodyn | Note [generalNote]: Preferred citation: S3/21 *Lleoliad ffisegol | Physical location*: ARCH/MSS (GB0210)		
S3/22 vtls004324863 (WlAbNL)0000324863	**File - Dyddiadur**	1953	0.5 cm.
	Nodyn | Note [generalNote]: Preferred citation: S3/22 *Lleoliad ffisegol | Physical location*: ARCH/MSS (GB0210)		
S3/23 vtls004324865 (WlAbNL)0000324865	**File - Dyddiadur**	1962	0.5 cm.

	Nodyn | Note [generalNote]: Preferred citation: S3/23 *Lleoliad ffisegol | Physical location*: ARCH/MSS (GB0210)		
S3/24 vtls004324887 (WlAbNL)0000324887	**File - Dyddiadur** *Nodyn | Note [generalNote]*: Preferred citation: S3/24 *Lleoliad ffisegol | Physical location*: ARCH/MSS (GB0210)	1964	1 cm.
S/1 vtls004323195 (WlAbNL)0000323195	**File - Tystysgrifau** *Natur a chynnwys | Scope and content*: Copi, 1907, o dystysgrif geni Siân Williams, 4 Awst 1884, Llanwinio, Sir Gaerfyrddin; tystysgrif Band of Hope, 1892; tystysgrif ysgoloriaeth, 1896, i Ysgol Sir Port Talbot a thystysgrifau addysgol eraill, 1899-1900. *Nodyn | Note [generalNote]*: Preferred citation: S/1 *Lleoliad ffisegol | Physical location*: ARCH/MSS (GB0210)	1892-1907	1 ffolder (1 cm.)
S/2 vtls004323205 (WlAbNL)0000323205	**File - Llyfrau nodiadau** *Natur a chynnwys | Scope and content*: Llyfr nodiadau, 1903, yn cynnwys adysgrifau o gerddi Cymraeg a Saesneg poblogaidd. Llyfr nodiadau, 1905-[1951], yn cynnwys eitemau rhydd gan mwyaf gan gynnwys adroddiad am dysteb i'w thad y Parch. Dan Evans, Hawen, 1928, a theyrngedau iddo ar ei farwolaeth yn [1934]; 'Penillion i Miss Evans, ysgolfeistres ar achlysur ei phriodas', [1925] a 'Llinellau priodasol' iddynt gan 'Briallydd'; torion o gerddi gan Wil Ifan; ac adysgrifau o gerddi. *Nodyn | Note [generalNote]*: Preferred citation: S/2 *Lleoliad ffisegol | Physical location*: ARCH/MSS (GB0210)	1903-[1951]	2 gyfrol (3 cm.)
S/3 vtls004323212 (WlAbNL)0000323212	**File - Papurau teuluol** *Crëwr | Creator*: Wil Ifan, 1883-1968 *Natur a chynnwys | Scope and content*: Llyfr nodiadau, 1909, yn cynnwys telynegion 'Tymhorau bywyd' yn llaw Wil Ifan [fe'u hargraffwyd yn Dros y nyth: caniadau William Evans, Penybont ar Ogwr (Y Fenni, 1913)]. Ceir englynion eu tad y Parch D[an] E[vans] ar ben-blwydd eu mam, [1918]-[1924] ac adroddiad o'r wasg ar achlysur dathlu eu priodas aur yn 1923; cerdd 'Clymu' gan J. T. Job ar achlysur priodas Siân a D. J. Williams yn 1925; ynghyd â chofnod o'r marciau a gafodd mewn cwrs coginio gan Brifysgol Cymru, Aberystwyth yn 1902; a manylion a gopïwyd ganddi o Feibl ei thad am y teulu, 1798-1903. *Nodyn | Note [generalNote]*:	1902-[1924]	1 ffolder (0.5 cm.)

	Preferred citation: S/3 *Lleoliad ffisegol | Physical location*: ARCH/MSS (GB0210)		
S/4 vtls004323680 (WlAbNL)0000323680	**File - Cofrestr aelodau [Eglwys Bryngwenith]** *Crëwr | Creator*: Eglwys Bryngwenith (Llanfair Trelygen, Wales) *Natur a chynnwys | Scope and content*: Cofrestr aelodau [Eglwys Annibynnol Bryngwenith, Llanfair Trelygen], 1859-1860, yn dangos eu cyfraniadau tuag at y weinidogaeth. Ceir nodyn tu mewn i'r clawr gan y [Parch. Dan Evans, tad Siân Williams, gweinidog ar yr eglwys am wyth ar hugain o flynyddoedd]: 'Derbyniwyd y llyfryn hwn 13 Medi '32 trwy law Mr David Jones Crynant oddiwrth Miss Adams Tynewydd'. *Nodyn | Note [generalNote]*: Preferred citation: S/4 *Lleoliad ffisegol | Physical location*: ARCH/MSS (GB0210)	1859-1860	1 gyfrol (0.5 cm.)
S/5 vtls004323717 (WlAbNL)0000323717	**File - Pwyllgor yr Orsedd Eisteddfod Genedlaethol Abergwaun 1936** *Natur a chynnwys | Scope and content*: Llyfr cofnodion, 1934-1936, Pwyllgor yr Orsedd Eisteddfod Genedlaethol Abergwaun 1936. Yr oedd Mrs Siân Williams yn is-ysgrifennydd y Pwyllgor. *Nodyn | Note [generalNote]*: Yn amgaeedig mae rhai papurau'n ymwneud â threfn yr orymdaith ar ddydd y cyhoeddi yn 1935. *Nodyn | Note [generalNote]*: Preferred citation: S/5 *Lleoliad ffisegol | Physical location*: ARCH/MSS (GB0210)	1934-1936	1 gyfrol (1 cm.)
S/6 vtls004326388 (WlAbNL)0000326388	**File - Gwrthwynebwyr cydwybodol** *Natur a chynnwys | Scope and content*: Cyhoeddiadau gan y Bwrdd Canolog ar gyfer Gwrthwynebwyr Cydwybodol (CBCO), 1941-1943, yn cynnwys cylchlythyrau a phamffledi. *Nodyn | Note [generalNote]*: Preferred citation: S/6 *Lleoliad ffisegol | Physical location*: ARCH/MSS (GB0210)	1941-1943	1 amlen (1 cm.)